

ESG ZIŅOJUMS

Ietekme uz vidi

Sociālā atbildība

Korporatīvā pārvaldība

Oktobris 2021

Pārskata periods: 2020. gada janvāris – decembris

Šis ir pirmais AS "VIRŠI-A" un saistīto uzņēmumu (turpmāk tekstā arī VIRŠI un Grupa), kas darbojas ar zīmolu "VIRŠI", sagatavotais nefinanšu ziņojums par vides, sociālās atbildības un korporatīvās pārvaldības principu īstenošanu. 2020. gada ESG ziņojums tapis saskaņā ar Nasdaq izstrādātajām vadlīnijām ESG Reporting Guide 2.0, kas publicētas 2019. gada maijā.

Tas tapis, lai iepazīstinātu VIRŠI klientus, darbiniekus, topošos investorus un akcionārus, kā arī citus ar VIRŠI turpmāko gadu ilgtspējas, sociālās atbildības un korporatīvās pārvaldības rādītājiem un iniciatīvām.

SATURS

Valdes priekšsēdētāja uzruna	4
Mūsu stāsts	5
Vēsture	6
Darbības virzieni	7
Līderība jaunu produktu izstrādē un ieviešanā	8
Misija, vīzija, vērtības	9
VIRŠI 2021. gadā	10
Vērtējumi un atzinības	10
Dinamiska izaugsme	11
Ko mums nozīmē ilgtspēja	12
Kā brauksim Latvijā 2030. un 2050. gadā?	13
Transporta nozare pārmaiņu priekšā	13
VIRŠI loma transporta nozares pārejā uz tīrākiem enerģijas avotiem	14
Klientu izglītošana videi draudzīga autoparka izveidei	14
Ietekme uz vidi (E)	15
Ietekmes uz vidi mazināšana	15
Energoefektivitātes uzlabošana Grupas darbībā	16
Iepakojuma ietekmes uz vidi mazināšana	17
Ietekmes uz vidi vērtējums atbilstoši Nasdaq ESG ziņošanas vadlīnijām	17
Sociālā atbildība (S)	20
Iniciatīvas darbinieku iesaistei, izaugsmei un izglītībai	21
Iniciatīvas vietējo kopienu un valsts institūciju atbalstam	22
Sociālās atbildības vērtējums atbilstoši Nasdaq ESG ziņošanas vadlīnijām	23
Korporatīvā pārvaldība (G)	25
Grupas struktūra	25
Grupas korporatīvās pārvaldības vērtējums atbilstoši Nasdaq ESG ziņošanas vadlīnijām	26
Valdes locekļi	26
Padomes locekļi	27

Mūsdienās aizvien spēcīgāk nostiprinās pārliecība, ka ikviena uzņēmuma rezultāti un panākumi ir jāskata arī ilgtspējas kontekstā, vērtējot tā darbības rādītājus kopainā ar vides, sociālajiem un korporatīvās pārvaldības aspektiem. Tie sniedz daudz dziļāku un plašāku ieskatu uzņēmuma darbībā, nodrošinot lielāku caurskatāmību un uzņēmuma darbības pārredzamību. Šī ir arī VIRŠI grupas pārliecība.

Mūsu pirmā ESG (Environmental, Social, and Governance – turpmāk tekstā ESG) ziņojuma tapšana un publicēšana par 2020. gada vides, sociālajiem un korporatīvās pārvaldības jautājumiem mums ir nozīmīgs notikums. Līdzīgi kā nodoms kļūt par publisku akciju sabiedrību un gada nogalē sākt akciju kotāciju biržas Nasdaq Riga Baltijas alternatīvajā akciju tirgū *First North*.

Šis ziņojums sniedz padziļinātu ieskatu ne tikai VIRŠI darbības un vadības principos, vērtībās, iekšējos procesos un iniciatīvās, bet atklāj arī mūsu nākotnes redzējumu par Latvijas transporta nozares ceļu uz tīrāku enerģijas avotu izmantošanu, lai mazinātu ietekmi uz vidi.

Atskatoties uz 2020. gadu, ar pārliecību varu teikt, ka tas ir bijis mūsu straujākās izaugsmes gads. Par spīti pandēmijas radītajiem izaicinājumiem daudzās jomās, tostarp transporta sektorā, kā arī lielajai konkurencei nozarē ar spēcīgiem starptautiskiem spēlētājiem, VIRŠI kā 100% Latvijas kapitāla uzņēmumu grupa ir turpinājusi kāpināt peļņas rādītājus un stiprinājusi savu konkurētspēju un tirgus daļu. Mūsu pārdošanas apjomi gan degvielas, gan veikala mazumtirdzniecības segmentā, kā arī Grupas rentabilitāte 2020. gadā ir bijusi vēsturiski augstākajā līmenī.

Līdz ar padziļinātu darbības rādītāju vērtējuma aizsākšanu apņemamies ilgtermiņā pārraudzīt un mazināt savas darbības ietekmi uz vidi, ieviest jaunas videi draudzīgas iniciatīvas, kā arī regulāri ziņot par savu progresu, lai ilgtermiņā radītu pozitīvas pārmaiņas. Vēl vairāk — ar konkrētiem soļiem un darbiem īstenosim mūsu izaugsmes stratēģiju, kas veicinās visa Latvijas

transporta sektora straujāku pāreju uz ilgtspējīgiem un videi draudzīgiem transporta enerģijas avotiem, radot mazāk kaitīgu izmešu un mazinot transporta sektora ietekmi uz vidi.

TRANSPORTA NOZARE IR LIELU IZAICINĀJUMU, PĀRMAIŅU UN VIENLAIKUS IESPĒJU PRIEKŠĀ CEĻĀ UZ TĪRĀKIEM ENERĢIJAS AVOTIEM.

Lai veicinātu videi draudzīgu autotransporta izmantošanu, turpināsim veidot nākotnes tirgu elektroauto apgādei ar enerģiju, atverot arvien jaunus elektroauto uzlādes punktus un veicinot to plašāku pieejamību iedzīvotājiem. Apzinoties pārejas posmu ceļā uz klimatneitrālu autotransportu, jau 2019. gadā atklājām Latvijā pirmo saspiestās dabasgāzes (turpmāk tekstā *CNG*) uzpildes staciju. Straujiem soļiem turpinām attīstīt *CNG* staciju tīklu un citus ilgtspējīgus transporta enerģijas avotus, lai iedvesmotu uzņēmumus un privātpersonas pāriet uz videi draudzīgāku un ekonomiski izdevīgāku autoparku.

Latvijas transporta nozare ir pārmaiņu procesa sākumā. Mēs esam lepni un apņēmības pilni šīs pārmaiņas aizsākt un aktīvi īstenot. Mēs izlēmīgi rīkojamies jau šodien, lai sniegtu savu ieguldījumu Latvijas pārejā uz klimatneitrālu ekonomiku.

PĀRLIECINOŠĀ IZAUGSME, SPĒCĪGA KOMANDA, VEIKSMĪGI FINANŠU REZULTĀTI UN AMBICIOZA TURPMĀKO GADU ATTĪSTĪBAS STRATĒĢIJA MŪS IEDVESMO TĀLĀKIEM SASNIEGUMIEM.

Jānis Vība,
VIRŠI valdes priekšsēdētājs

Mūsu stāsts

VIRŠI ir Latvijā lielākais un visstraujāk augošais vietējā kapitāla izcelsmes degvielas un alternatīvās enerģijas uzpildes staciju tīkls ar 26 gadu pieredzi nozarē.

Veiksmīgi konkurējot ar lielākajiem ārvalstu tirgotājiem, VIRŠI ieņem stabilu vietu starp vadošajiem nozares uzņēmumiem Latvijā un katru gadu turpina palielināt savu tirgus daļu.

Šobrīd VIRŠI tīklā ietilpst 63 degvielas uzpildes stacijas, tostarp sešas CNG jeb saspīstās dabasgāzes uzpildes stacijas. VIRŠI ir pirmais un vienīgais degvielas uzpildes staciju tīkls, kas nodrošina CNG pieejamību Latvijas teritorijā un mērķtiecīgi turpina šī alternatīvā degvielas veida infrastruktūras attīstīšanu.

VIRŠI nolūks ir būtiski paplašināt tīrākas enerģijas avotu klāstu ar tādiem produktiem kā elektrība, biometāns, sašķidrinātā dabasgāze (LNG) un ūdeņradis, lai kļūtu par pārliecinošu līderi alternatīvās enerģijas segmentā Latvijā.

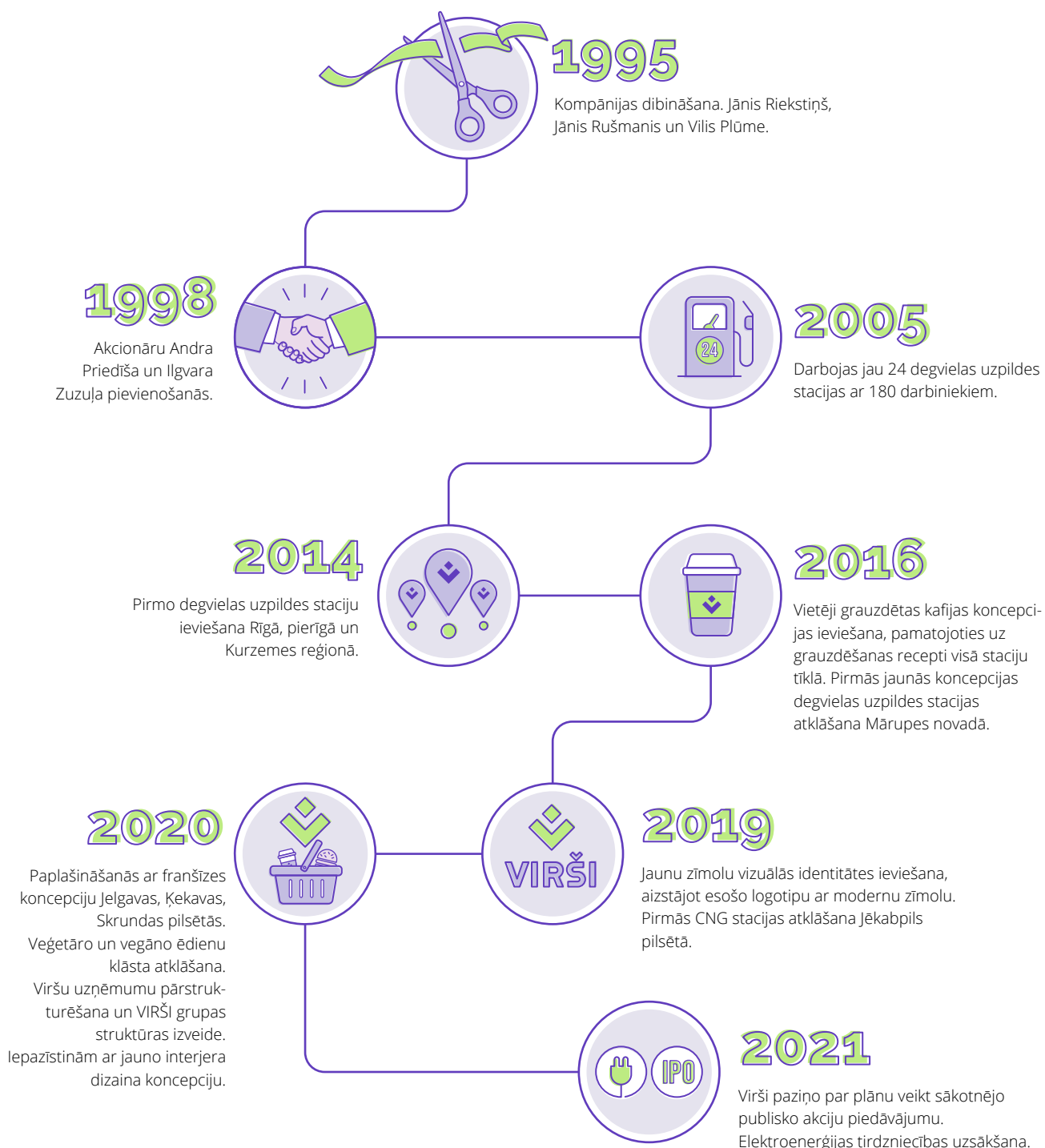
VIRŠI ilggadēji novērtēts kā viens no iekārojamākajiem darba devējiem Latvijā. 26 gadu laikā tā kolektīvs audzis no 12 līdz 581 darbiniekam 2020. gadā, kuri strādā visos Latvijas novados un reģionos.

VIRŠI ir viens no lielākajiem nodokļu maksātājiem valstī un iekļauts Valsts ieņēmumu dienesta atbildīgu nodokļu maksātāju programmas Zelta līmenī.

Vēsture

AS "VIRŠI-A" dibināta 1995. gadā un ir Latvijas izcelsmes kapitāla uzņēmums. 26 darbības gadu laikā VIRŠI audzis līdz lielākajai nacionālajai degvielas tirdzniecības kompānijai par spiti spēcīgajai starptautisko kompāniju konkurencei. Līderība inovācijās, spēja ātrāk atbildēt vietējā tirgus pieprasījumam apvienojumā ar degsmi sasniegt un pārsniegt savu klientu gaidas ir faktori,

kas veicinājuši VIRŠI izaugsmi un stiprinājuši pozīcijas tirgū. Pēdējo 10 gadu laikā Grupa ir dubultojusi degvielas un alternatīvo enerģijas avotu uzpildes staciju skaitu Latvijā un pēdējos piecos gados uzrādījusi strauju peļņas un biznesa rentabilitātes rādītāju pieaugumu.

Darbības virzieni

Degvielas produkti

VIRŠI piedāvā visu veidu degvielas produktus, tostarp *premium* klases dīzeļdegvielu VIRŠI *EVO*, kas pieejama visā staciju tīklā. Nodrošinām arī agrodegvielas un apkures degvielas piegādes uz klientu objektiem, kā arī individuālus, pielāgotus pakalpojumus un produktus korporatīvajiem klientiem. Lojalitātes programmas ietvaros, sadarbojoties ar ārvalstu partneriem, VIRŠI nodrošina klientus ar degvielas uzpildes iespējām ne tikai Latvijā, bet arī Igaunijā, Lietuvā un Krievijā, kā arī vairāk nekā 18 000 stacijās visā Eiropā.

Alternatīvie enerģijas avoti

VIRŠI ir vienīgais uzņēmums, kas Latvijas tirgū nodrošina saspiestās dabasgāzes jeb *CNG* produkta uzpildi. Viegļajam un kravas transportam *CNG* uzpilde pieejama sešās VIRŠI degvielas uzpildes stacijās visā Latvijas teritorijā.

Tāpat VIRŠI savās stacijās nodrošina elektroauto uzlādes punktus, kas šobrīd pieejami piecās VIRŠI stacijās, un to skaitu plānots arvien palielināt.

Veikals un ēdināšana

VIRŠI ir ērtas iepirkšanās mazā formāta veikalu tīkls ar plašu piedāvājumu, kas īpaši pielāgots mūsdienu straujajam dzīves ritmam un nodrošina ar visu nepieciešamo ceļā, kā arī piedāvā preces un pakalpojumus piepilsētu iedzīvotājiem (kurjerpunkts, piekabju noma, dārza preces u.c.). VIRŠI kafija kvalitātes un popularitātes ziņā ieņem līderpozīciju līdzņemamās kafijas segmentā Latvijā, jo tā tiek pagatavota no tepat Latvijā svaigi grauzdētām kafijas pupiņām, kas tiek piegādātas uz stacijām ne retāk kā reizi mēnesī. Tāpat īpaši attīstīts ēdienu sortiments, ar plašu silto uzskodu klāstu, kā arī daudzveidīgu produktu piedāvājumu, tostarp veģetāriešiem un vegāniem.

Pakalpojumi

Elektroenerģija — paplašinot savu darbību, VIRŠI kopš 2021. gada vidus piedāvā elektroenerģijas piegādes pakalpojumus biznesa segmentam, tādējādi ierindojoties starp nedaudzajiem tirgus spēlētājiem Eiropā, kas veiksmīgi apvieno plašas degvielas, preču, elektrības un dabasgāzes iegādes iespējas.

Automazgātava — VIRŠI stacijās klienti var izmantot auto mazgāšanas, vaskošanas un salona tīrīšanas pakalpojumu.

Piekabju noma — 46 degvielas uzpildes stacijās visā Latvijas teritorijā klienti var saņemt piekabju nomas pakalpojumu.

Kurjerpunkts — sadarbība ar kurjerpastu; VIRŠI stacijās iespējams gan nosūtīt, gan saņemt kurjerpasta sūtījumus.

Līderība jaunu produktu izstrādē un ieviešanā

Pirmās CNG uzpildes stacijas Latvijā

Lai sasniegtu transporta nozarei izvirzītos mērķus siltumnīcefekta gāzu (SEG) izmešu samazinājuma virzienā, VIRŠI 2019. gadā veica vērienīgas investīcijas un atklāja pirmo publisko CNG uzpildes staciju Latvijā. Šobrīd ir pieejamas sešas CNG uzpildes stacijas un 2022.gada pirmajā pusgadā tīklu plānots paplašināt līdz 10 CNG uzpildes stacijām. Tāpat aktīvi strādājam arī pie citu alternatīvo enerģijas uzpildes veidu attīstības — elektrouzlāde, biometāns, LNG, ūdeņradis.

Pirmais videi draudzīgais, lejamais vējstiklu šķidrums

Kā izvairīties no plastmasas kanniņām, ikreiz uzpildot vējstiklu šķidrumu, tādējādi samazinot iepakojuma radīto negatīvo ietekmi uz vidi? Jau 2009. gadā VIRŠI ieviesa Latvijā nebijušu, inovatīvu un videi draudzīgu risinājumu — pirmo lejamo vējstiklu šķidruma iekārtu, ko izvietoja savā degvielas uzpildes stacijā Latvijas galvaspilsētā Rīgā. Šodien saviem klientiem sniedzam iespēju uzpildīt lejamo vējstiklu šķidrumu 22 degvielas uzpildes stacijās visā Latvijā.

Pirmā Latvijā grauzdētās kafijas tase

2016. gadā spērām svarīgu soli, ieviešot svaigi grauzdētu kafiju visā degvielas uzpildes staciju tīklā. Ar šo soli kļuvām par pirmajiem un vienīgajiem Latvijā, kas degvielas mazumtirdzniecības tīrgū saviem klientiem piedāvā vienmēr svaigi grauzdētu kafiju. VIRŠI kafija no augstas kvalitātes pupiņām tiek grauzdēta Rīgā *Rocket Bean Roastery* grauzdētavā. Lai kafija saglabātu savu svaigumu, tā netiek grauzdēta ilgam periodam un turēta noliktavās. VIRŠI piedāvā kafiju, kas grauzdēta ne senāk kā pirms 30 dienām.

Pirmie ievieš piedāvājumu veģetāriešiem un vegāniem

Esam pierādījuši spēju ātri un efektīvi atbildēt un pielāgoties mainīgajam biznesa un privāto klientu vēlmēm, vajadzībām, uzskatu un dzīvesveida dažādībai, gan pielāgojot produktu un pakalpojumu piedāvājumu, gan aizrautīgi attīstot un modernizējot staciju infrastruktūru.

Sekojojot sabiedrības pieprasījumam un aizvien pieaugošai interesei par augu uzturu, pirmie savu maltīšu sortimentu papildinājām arī ar piedāvājumu veģetāriešiem un vegāniem — veģetāro biešu un vegānos zirņu burgerus, kā arī vegānos kebabus.

Misija, vīzija, vērtības

“MISIJA, VĪZIJA UN UZŅĒMUMA VĒRTĪBAS IR VIRŠI ATTĪSTĪBAS BALSTS. LAI VĒRTĪBAS BŪTU DZĪVOTSPĒJĪGAS, TĀM JĀTĪC UN TĀS JĀPRAKTIZĒ IK DIENU, TĀPĒC VIENOTA VĒRTĪBU IZPRATNE UN RĪCĪBA SASKAŅĀ AR TĀM IR MŪSU CEĻVEDIS IKDIENAS DARBĀ.”

Jānis Vība,
VIRŠI valdes priekšsēdētājs

MISIJA

Mēs sniedzam spēku saviem klientiem, lai tie varētu paveikt aizvien lielākus darbus.

VĪZIJA

Vēlamies kļūt par visieciņītāko satikšanās un spēka uzpildes vietu.

VĒRTĪBAS

Aizrautība ir mūsu degviela

Darbs VIRŠI uzlādē. Veicam darbus ar degsmi un neatlaidību! Ticam saviem spēkiem un vēlamies būt piemērs tam, ka Latvijas uzņēmumiem izdodas!

Mūsu spēks ir mūsu saknes

Spēcīgs uzņēmums apzinās savas saknes. Lai arī ko nestu rītdiena, vienmēr atceramies un augstu vērtējam savu izcelsmi.

Cilvēks cilvēkam

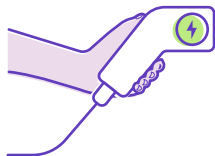

Strādājam ar cilvēcīgu attieksmi vienam pret otru un mūsu klientiem.

VIRŠI 2021. gadā

63 STACIJAS

5 ELEKTROUZLĀDES

6 CNG PUNKTI

599
DARBINIEKU
SKAITS

DARBOJAS
VISĀ LV

DALĪBA VIETĒJĀS UN
STARPTAUTISKĀS ORGANIZĀCIJĀS

European Clean
Hydrogen Alliance

SUSTAINABLE
BRAND INDEX

UPEI
THE VOICE OF EUROPE'S INDEPENDENT FUEL SUPPLIERS

Vērtējumi un atzinības

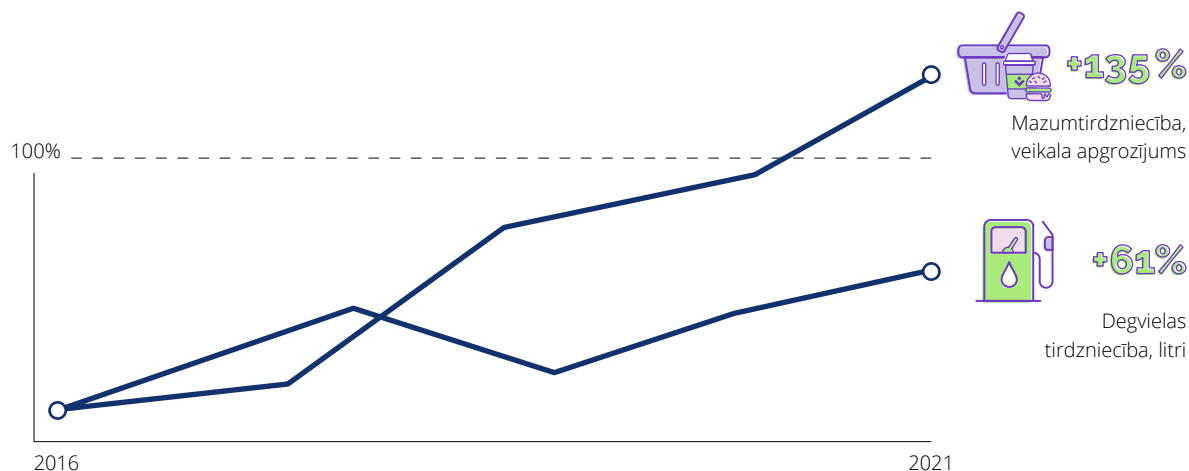
Eiropas plašākajā neatkarīgajā zīmolu ilgtspējas pētījumā "Sustainable Brand Index 2020" VIRŠI ieņem 28. vietu 50 ilgtspējīgāko zīmolu sarakstā Latvijā, un 3. vietu starp degvielas tirdzniecības pakalpojumu sniedzējiem Latvijā.¹

Personāla atlasē kompānijas CV-Online Latvia ikgadējā darba ņēmēju aptaujā "TOP darba devējs 2020" VIRŠI ieguva 1. vietu Zemgales reģionā. Kā arī pirmo reizi vēsturē Latvijas labāko darba devēju galvenajā kategorijā *Top-of-mind* jeb pirmais, kas nāk prātā, VIRŠI iekļuva TOP 50 sarakstā un ieņēma 32. vietu, savukārt tirdzniecības kategorijā — 8. vietu.

VIRŠI šogad saņēma Valsts ieņēmumu dienesta (VID) apbalvojumu un atzīts par 2020. gada lielāko nodokļu maksātāju Zemgales reģionā. Līdz ar šī apbalvojuma saņemšanu VIRŠI ierindojas starp TOP 15 uzņēmumiem, kurus VID atzinis par godprātīgākajiem, patriotiskākajiem, ilgtspējīgākajiem un sociāli atbildīgākajiem uzņēmumiem Latvijā, kas sniedz nozīmīgu ieguldījumu tautsaimniecībā.

¹ Sustainable Brand Index 2021 — Eiropas lielākais neatkarīgais un ikgadējais (kopš 2011. gada) zīmolu ilgtspējas pētījums, kas atspoguļo patērētāju (B2C) un kopš 2017. gada arī lēmumu pieņēmēju (B2B) viedokli un sastāv no vairāk nekā 1400 zīmoliem un vairāk nekā 58 000 ieinteresēto personu intervijām visā Eiropā.

Dinamiska izaugsme

VIRŠI ir uz strauja izaugsmes ceļa. Par spīti 2020. gada izaicinājumiem daudzās nozarēs, tostarp transporta sektorā, arī aizvadītajā gadā turpinājām kāpināt Grupas peļņas rādītājus, stiprinājām savu konkurētspēju un palielinājām tirgus daļu. VIRŠI kopējie pārdošanas apjomi, kā arī uzņēmuma rentabilitāte 2020. gadā ir bijusi vēsturiski augstākajā līmenī.

Lai gan kopējais realizētās degvielas mazumtirdzniecības tirgus Latvijā 2020. gadā (tonnās) saruka par 3,6%, VIRŠI pārdotais degvielas apjoms mazumtirdzniecībā pieauga par 0,1%, savukārt preču mazumtirdzniecības apgrozījums palielinājās par 16,1%.

Salīdzinot šī brīža rezultātus ar 2015. gada rādītājiem, esam audzējuši savu tirgus daļu un degvielas realizācijā esam sasnieguši tirdzniecības apjomu pieaugumu par vairāk nekā 60%.

Otrā stratēģiski svarīgajā segmentā — preču mazumtirdzniecībā veikalos — pēdējo piecu gadu laikā esam dubultojuši tirdzniecības apjomu, nodrošinot tā pieaugumu par 135%.

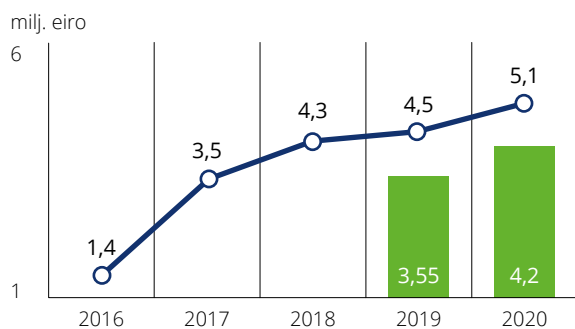
Pārlicinoši pārdošanas rādītāji kopā ar pārdomātu investīciju un izmaksu stratēģiju atspoguļojas Grupas pēdējo gadu finanšu rādītājos. Pēdējo piecu gadu laikā palielinājām apgrozījumu par vairāk nekā 50%, kas 2020. gadā sasniedz 171,4 milj. eiro (par 14% vairāk nekā 2019. gadā). Savukārt neto peļņa kopš 2016. gada ir vairāk nekā trīskāršojusies, pieaugot līdz 4,2 milj. eiro, bet *EBITDA* pieaugusi vairāk nekā divas reizes, sasniedzot 7,8 milj. eiro, kas ir pieaugums par 6,5% salīdzinājumā ar 2019. gadu.² Sākot ar 2020. gadu, Grupas gada pārskats tiek veidots pēc starptautiskajiem grāmatvedības standartiem (*IFRS*) konsolidētā uzņēmumu grupas līmenī.

“ESAM SPĒCĪGĀ POZĪCIJĀ UN VARAM PĀRLIECINOŠI SEVI SAUKT PAR VADOŠO UN VISSTRAUJĀK AUGUŠO PAŠMĀJU ENERĢIJAS UZPILDES STACIJU TĪKLU. TAS DOD MUMS PĀRLIECĪBU, KA UZŅĒMUMS IR GATAVS JAUNAM ATTĪSTĪBAS POSMAM.”

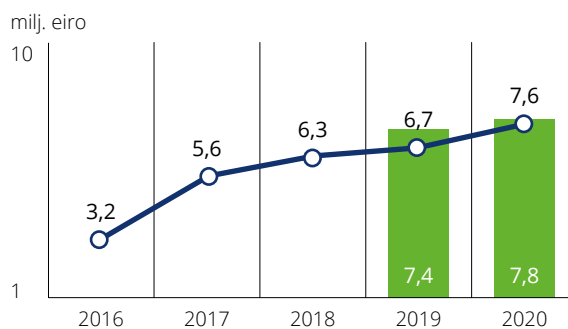
Vita Čirjevskā,

VIRŠI valdes locekle un finanšu direktore

Neto peļņa

EBITDA

○ Rādītāji pēc LGS

● Rādītāji pēc IFRS

² Konsolidētie, auditētie 2020. gada finanšu rezultāti.

Ko mums nozīmē ilgtspēja?

Mūsu skatījumā ilgtspēja ir atbildīga saimniekošana, kas ņem vērā ne tikai uzņēmuma darbības ekonomiskos ieguvumus, bet domā arī par savu ietekmi uz vidi un sabiedrību kopumā.

Domājot par ilgtspējīgu attīstību, mēs raugāmies caur divu nozaru prizmu — pirmkārt, transporta nozari, kura ir būtisku pārmaiņu priekšā, otrkārt, mazumtirdzniecības nozari, kur esam tiešā saskarē ar mūsu klientu ikdienā.

Apzināmies, ka mums ir būtiska loma, lai risinātu vienu no nozīmīgākajiem mūsdienu ilgtspējas izaicinājumiem, kas ir klimata pārmaiņas, kā arī lai veicinātu pāreju uz mazāku oglekļa emisijas patēriņu.

Tāpēc esam uzsākuši Grupas darbības procesu un to ietekmes uz vidi un sabiedrību vērtēšanu, par pamatu ņemot arī

Apvienoto Nāciju Organizācijas (ANO) Ilgtspējīgas attīstības mērķus (IAM). Tie nodrošina ietvaru, lai palīdzētu valstīm, uzņēmumiem un pārējām ieinteresētām pusēm izprast un risināt svarīgākos vides un sociālos jautājumus.

Atbilstoši ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem esam noteikuši piecus galvenos virzienus, kuros Grupai ir nozīmīgākais ieguldījuma potenciāls un pie kuriem ir jau uzsākts darbs, un kuriem veltīsim arī galveno uzmanību nākamo gadu laikā.

Vienlaicīgi 2021. gadā ir plānots izstrādāt arī stratēģisku redzējumu ilgtspējas jautājumu risināšanai, lai precīzāk iezīmētu vides, sociālos un pārvaldības kritērijus, to mērīšanu, pārvaldību, kā arī pārejas periodus konkrētu mērķu sasniegšanai. Tas dos mums iespēju jau nākamajā gadā ziņot par Grupas progresu, radot pozitīvas pārmaiņas visos ESG jautājumos.

Kā brauksim Latvijā 2030. un 2050. gadā?

Transporta nozare pārmaiņu priekšā

Līdz ar Eiropas Savienības (ES) pieņemto Eiropas zaļo kursu (*European Green Deal*), ES ir izvirzījusi ambiciozu mērķi līdz 2050. gadam kļūt par pirmo klimatneitrālo pasaules daļu. Savukārt 2021. gada jūlija vidū Eiropas Parlaments un ES dalībvalstis vienojās par mērķi līdz 2030. gadam samazināt SEG emisijas vismaz par 55% salīdzinājumā ar 1990. gada līmeni.

Eiropas zaļā kursa jeb Eiropas izaugsmes stratēģijas mērķis ir uzlabot iedzīvotāju labklājību un veselību, sargāt, saglabāt un pilnveidot ES dabas kapitālu un biodaudzveidību. Tas ir apjomīgu pasākumu kopums, kas aptver visus sabiedrības un tautsaimniecības aspektus un kura centrālais uzdevums ir SEG samazināšana.

2021. gada 14. jūlijā pieņemtie priekšlikumi paredz emisiju kvotu tirdzniecības sistēmā iekļaut jaunus sektorus un esošo ES emisiju kvotu tirdzniecības sistēmu padarīt stingrāku, plašāk izmantot atjaunīgos energoresursus, kāpināt energoefektivitāti, straujāk izvērst mazemisiju transporta veidus un to izmantošanai vajadzīgo infrastruktūru un degvielas, sākot nodokļu politiku ar Eiropas zaļā kursa mērķiem, īstenot oglekļa emisiju pārvirzes novēršanas pasākumus un ieviest instrumentus dabisko oglekļa piesaistītāju aizsardzībai un uzturēšanai. Lai palīdzētu sasniegt 2050. gada mērķi, Eiropas Komisija ir izvirzījusi vērienīgāku starpposma mērķi ES — līdz 2030. gadam palielināt atjaunīgās enerģijas daļu līdz 40% no galapatēriņa, salīdzinot ar aptuveni 20% 2019. gadā.

Neapšaubāmi, jāmainās būs arī transporta nozarei. Būtiska daļa no autotransporta radīto emisiju samazināšanas ir pāreja

uz alternatīvām degvielām ar zemāku oglekļa emisiju līmeni un jauniem, bezizmešu enerģijas veidiem. Gan autoražotājiem, gan degvielas tirgotājiem arvien vairāk nāksies domāt, kā savā produktu klāstā integrēt dabai draudzīgākus enerģijas veidus, lai spētu izpildīt gan ES noteiktos kritērijus SEG izmešu mazināšanai, gan tādas degvielas īpatsvara audzēšanai, kas radīta no atjaunīgajiem energoresursiem. No tiem visizplatītākais jaunais avots ir elektrība, īpaši pasažieru transportlīdzekļiem, kā arī citi alternatīvi enerģijas avoti, piemēram, CNG, sašķidrīnātā dabasgāze, saspiests biometāns un sašķidrīnāts biometāns, kā arī ūdeņradis.

“TRANSPORTA NOZARE VISĀ PASAULĒ, TOSTARP EIROPĀ UN LATVIJĀ, IR IZĀICINOŠU PĀRMAIŅU PRIEKŠĀ. MŪSU PĀRLIECĪBA — KLIMATA PĀRMAIŅU UN ILGTSPĒJAS JAUTĀJUMI JĀNĒM VĒRĀ IKVIENAM TĀLRĒDZĪGI DOMĀJOŠAM UZŅĒMUMAM. CEĻŠ PRETĪ PĀRMAIŅĀM NESOLĀS BŪT ĀTRIS UN VIEGLS, TAČU TAS MŪS IEDVESMO JAU ŠODIEN SPERT IZLĒMĪGUS SOĻUS CEĻĀ UZ LATVIJAS TRANSPORTA NOZARES PĀRORIENTĀCIJU VIDEI DRAUDZĪGAS ENERĢIJAS IZMANTOJUMA VIRZIENĀ.”

Jānis Vība,

VIRŠI valdes priekšsēdētājs

Meklējot risinājumus transporta nozarei, kas atbildīga par apmēram trešdaļu SEG emisiju radīšanu, Latvijā plānots veicināt pāreju uz elektriskajiem transportlīdzekļiem un alternatīvo degvielu izmantošanu, tostarp arī tam nepieciešamās infrastruktūras

attīstību. Šāda virzība ir ietverta Latvijas Nacionālajā enerģētikas un klimata rīcības plānā, Latvijas Atvērto Atvērto Atvērto mehānisma plānā, kā arī Transporta enerģijas likumprojektā. Tāpēc kopš 2019. gada esam mērķtiecīgi uzsākuši īstenot un turpināsim

izvērst alternatīvo enerģijas veidu piedāvājumu un pieejamās infrastruktūras tīklu, lai nodrošinātu Latvijas transporta sektora straujāku pāreju uz videi draudzīgu autoparku izveidi, jo īpaši kravas un sabiedriskā transporta segmentā.

VIRŠI loma transporta nozares pārejā uz tīrākiem enerģijas avotiem

Mūsu pārliecība — tuvākos 10 gadus Latvijas autotransporta nozarē līdzpastāvēs dažādi enerģijas veidi, arī tradicionālie, taču arvien straujāk notiks pāreja uz alternatīviem enerģijas avotiem, tostarp elektrību, saspiesto un sašķidrīnāto dabasgāzi, biometānu un ūdeņradi.

Vieglo automašīnu segmentā nākotnē arvien lielāka nozīme būs elektrībai. Pamatojoties uz dažādiem ES veiktiem pētījumiem, redzam, ka elektrība ieņems būtisku lomu, tomēr blakus citiem alternatīviem degvielu veidiem — dabasgāzei (saspiesta un sašķidrīnātā dabasgāze) un ūdeņradim. Lai sniegtu savu ieguldījumu autotransporta elektrifikācijas virzienā, turpināsim veidot nākotnes tirgu elektroauto apgādē ar enerģiju, atverot arvien jaunus elektroauto uzlādes punktus un veicinot to plašāku pieejamību iedzīvotājiem.

“NĀKOTNE NAV PILNĪBĀ PAREZAMA, TAČU TAS NEDRĪKST MŪS KAVĒT RĪKOTIES IZLĒMĪGI UN TĀLRĒDZĪGI JAU ŠODIEN, LAI MAZINĀTU KLIMATA PĀRMAIŅU TEMPU UN RADĪTU LABĀKU RĪTDIENU NĀKAMAJĀM PAAUDZĒM. 2019. GADĀ MĒS UZŅĒMĀMIES RISKU, RADOT UN ATTĪSTOT JAUNU TIRGU, NENOGURSTOŠI UN MĒRĶTIECĪGI VIRZOT LATVIJAS TRANSPORTA NOZARI ILGTSPĒJĪGĀKU UN VIDEI DRAUDZĪGĀKU ENERĢIJAS AVOTU VIRZIENĀ, UZŅĒMOTIES VIDEI DRAUDZĪGAS MOBILITĀTES KURSA LĪDERĪBU LATVIJĀ.”

Jānis Bethers,

VIRŠI biznesa attīstības vadītājs

Līdztekus elektrībai alternatīvs risinājums visos autotransporta segmentos ir saspiesta CNG. Īpaši tas attiecas uz kravas jeb komerctransporta sektoru, kur lielās transportlīdzekļu masas

dēļ elektrība kā tehnoloģija vēl ilgi nespēs nodrošināt konkurētspējīgu risinājumu. Līdz ar to pāreja uz elektrību šajā segmentā norisināsies ilgākā laika periodā. Kravas transports ir viens no lielākajiem izaicinājumiem pārejā uz mazas oglekļa emisijas ekonomiku, jo veido lielāko daļu no degvielas patēriņa nozarē. Lai gan kravas automobiļi ir tikai 5% no ES transporta, tieši smagais transports rada gandrīz pusi CO₂ emisiju. Tādēļ ir nosprausts ceļš, lai līdz 2025. gadam smagā transporta CO₂ emisijas samazinātu par 15% un līdz 2030. gadam par 30%.³

Īstermiņā ir nepieciešamas vēl citas alternatīvas jeb pārejas risinājumi. Viens no šādiem risinājumiem ir CNG, kas ir šobrīd vistālāk attīstītā un pieejamākā alternatīva. Ar CNG darbināmas automašīnas salīdzinājumā ar benzīna vai dīzeļa dzinējiem ir videi draudzīgākas. Lai gan dabasgāze ir fosilās kurināmās, tā tiek uzskatīta par videi draudzīgāko fosilās degvielas veidu, jo tai ir ievērojami zemāks oglekļa dioksīda un kaitīgo izmešu līmenis. Tā ir ideāli piemērota, lai nodrošinātu pāreju no intensīvas oglekļa izmantošanas uz nākotni ar mazu oglekļa saturu. Automašīna, ko darbina CNG, rada mazāk CO₂ izmešu, par 90% mazāk slāpekļa dioksīda izmešu un par 98% mazāk smalko putekļu nekā automašīna ar dīzeļa vai benzīna dzinēju.

2019. gadā sākām attīstīt CNG uzpildes staciju tīklu Latvijā un nākamo gadu laikā turpināsim paplašināt tīrāku enerģijas avotu klāstu transporta sektorā ar tādiem produktiem kā saspiesta un sašķidrīnātā dabasgāze un ūdeņradis, lai kļūtu par pārliecinošu nozares līderi alternatīvo enerģijas veidu piedāvājumā Latvijā. Plānojam 2022. gada pirmajā pusē atklāt vēl četras CNG uzpildes vietas, kopumā nodrošinot 10 CNG uzpildes staciju pieejamību. Jau šobrīd mūsu klientu vidū ir gan atkritumu apsaimniekošanas nozares uzņēmumi, gan loģistikas kompānijas, gan sabiedriskā transporta kompānijas, kas novērtē šī produkta īpašības.

Klientu izglītošana videi draudzīga autoparka izveidei

Lai izglītotu savus biznesa klientus par iespējām pāriet uz videi draudzīgāku autoparku, 2021. gada maijā organizējām izglītojošu un visaptverošu semināru par transporta nozares aktualitātēm, kurā skaidrojām ES mērķus ceļā uz nozares dekarbonizāciju, iepazīstinājām ar nākotnes degvielām un alternatīviem enerģijas

avotiem un autotransporta SEG emisiju samazināšanas iespējām. Seminārā iepazīstinājām klientus arī ar citu uzņēmumu pieredzi autoparka pārbūvē un aprīkošanā ar videi draudzīgākiem alternatīvas enerģijas avotiem, izceļot to sniegtās ekonomiskās priekšrocības un ieguvumus SEG emisiju samazināšanai.

³ Reducing CO₂ emissions from heavy duty vehicles

Ietekme uz vidi (E)

Iepriekšējās nodaļās iezīmējām mūsu stratēģiskos projektus pārejai uz tīrākiem enerģijas avotiem. Šajā ziņojuma daļā uzmanība tiks veltīta Grupas vides sloga, sociālās atbildības un pārvaldības vērtējumam 2020. gadā, par pamatu ņemot Nasdaq izstrādātās vadlīnijas — *ESG Reporting Guide 2.0*.

Ziņojumā primāri tika vērtēti kvantitatīvie dati, lai noskaidrotu bāzes situāciju, kas turpmāk kalpos par pamatu mērķu izvirzīšanai

un plānu izstrādei Grupas darbības ietekmes mazināšanai. Vienlaicīgi ir iezīmētas arī jau uzsāktās iniciatīvas minētajos virzienos.

Kopumā vērtējot, būtiskākais vides aspekts VIRŠI darbībā ir transports un elektroenerģijas patēriņš, kuru ietekmes uz vidi mazināšana būs nākamo gadu prioritātes Grupas ietvaros. Tam seko atkritumu samazināšana, kas veido trešo būtiskāko Grupas vides slogu.

Ietekmes uz vidi mazināšana

ES īstenotā klimata politika ir ievērojami veicinājusi alternatīvu transporta enerģijas avotu izmantošanu, rezultātā Eiropas CNG tirgū ir notikusi ievērojama attīstība. Lai samazinātu transporta radīto vides ietekmi, VIRŠI jau kopš 2019. gada attīsta un paplašina tīrāku enerģijas avotu klāstu un pieejamību, veicot tālredzīgas un ilgtspējīgas uzņēmējdarbības plānošanu un kļūstot par pirmo un šobrīd vienīgo degvielas operatoru Latvijas tirgū, kas piedāvā CNG produktu. Tas iepriekš nebija pieejams publiskajos uzpildes tīklos, bet bija pieprasīts Latvijā.

Šobrīd Latvijā ir pieejami seši publiski CNG uzpildes punkti, kas sniedz iespēju CNG uzpildīt gan vieglajās, gan kravas automašīnās. 2022. gada pirmajā pusē plānojam atklāt vēl četrus CNG uzpildes punktus, kopumā nodrošinot jau 10 VIRŠI stacijas ar saspīestās dabasgāzes uzpildes iespējām.

Tāpat atklāsim arvien jaunus elektroauto uzlādes punktus, kā arī turpināsim darbu pie ūdeņraža tehnoloģiju izpētes, lai

nākotnē spētu piedāvāt ūdeņradi kā alternatīvu transporta enerģijas avotu.

Vienlaikus ik gadu īstenojam vairākus pasākumus, lai mazinātu Grupas uzņēmumu ietekmi uz vidi. Īstenotie pasākumi 2020. gadā, lai uzlabotu vides un energoefektivitātes sniegumu:

- Kontrolējot un tiecoties samazināt piesārņojumu, 15 stacijās un naftas bāzē veikta lietusūdens attīrīšanas iekārtu tīrīšana un 14 VIRŠI stacijās — degvielas tvertņu tīrīšana. Regulāri veikta gruntsūdeņu un lietus notekūdeņu monitoringa, nepieciešamības gadījumā atjaunojot gruntsūdeņu monitorinģa tīklus un veicot bioloģisko attīrīšanas iekārtu apkopes.
- Ar atbildību attiecoties arī pret uzpildes staciju (turpmāk tekstā DUS) vēsturisko grunts piesārņojumu, saskaņā ar piesārņojošo darbību B kategorijas atļaujām divās stacijās veikta gruntsūdeņu attīrīšana un sanācijas darbi.

- Divās stacijās veikta lietusūdeņu attīrīšanas iekārtu pārību. Rezultātā ražošanas notekūdeņi no automazgātavām tiek papildus attīrīti un novadīti pilsētas kolektorā.
- Pēdējo gadu laikā īstenota intensīva degvielas iekārtu nomaiņa uz *STAGE 2* tvaika savākšanas sistēmu, lai degvielas tvaiku novadītu atpakaļ degvielas tvertnē. 2020. gadā VIRŠI tīklā bija 52 stacijas, kas aprīkotas ar šādu sistēmu.
- Licencētai bīstamo atkritumu pārvadāšanas kompānijai nodotas 139,76 tonnas bīstamo atkritumu. VIRŠI grupa ikdienā īsteno atkritumu šķirošanas praksi. Pārskata gada laikā atkritumu pārstrādei nodotas 182 tonnas šķiroto atkritumu, kas bija par 10% vairāk nekā 2019. gadā, un 1255,74 tonnas nešķirotos sadzīves atkritumus.

Energoefektivitātes uzlabošana grupas darbībā

2015. gadā ieviesām energopārvaldības sistēmu atbilstoši ISO 50001:2018 standarta prasībām, nodrošinot nepārtrauktu pilnveidošanos, energoefektivitātes snieguma uzlabošanu, kā arī ilgtspējīgu un energoefektīvu dabai draudzīgu produktu un risinājumu izmantošanu.

Katru gadu tiek veikts ārējais uzraudzības audits, kura laikā auditori izvērtē energopārvaldes sistēmas darbību, tās efektivitāti un energouzlabojumu sniegumu. 2020. gadā 25 stacijās tika veikti modernizācijas un labiekārtošanas darbi, lai tās atbilstu augstākās kvalitātes standartiem, veidotu vienotu uzņēmuma tēlu, apgaismojumā izmantotu energoefektīvākus gaismas ķermeņus un risinājumus, kā arī nodrošinātu iespēju pagatavot plašāku ātro uzskodu piedāvājumu klientiem.

Tiecoties samazināt elektroenerģijas patēriņu, 2020. gadā 12 staciju tirdzniecības zālēs un divu staciju vadības kabinetos nomainīti gaismas ķermeņi uz energoefektīvām alternatīvām,

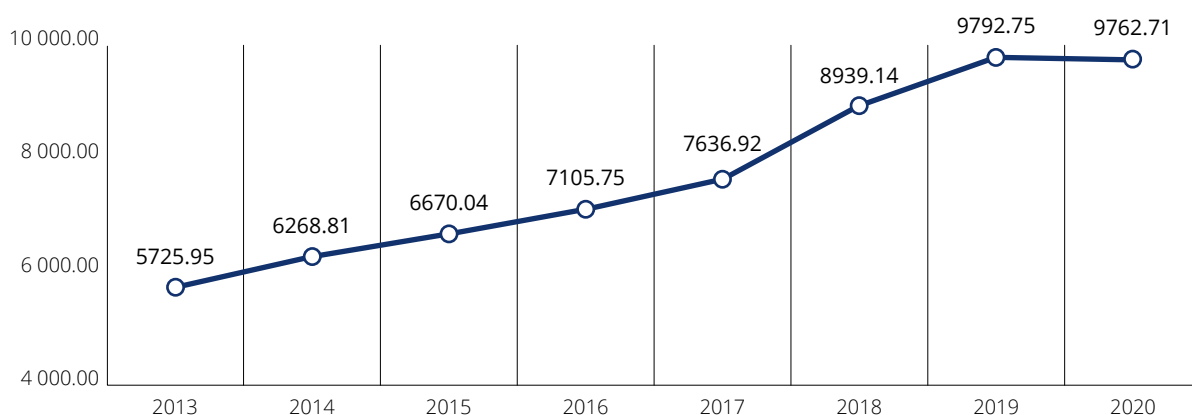
bet vienā stacijā nomainīti noliktavas telpu gaismas ķermeņi — kopumā gadā sasniegtot 77,92 MWh ietaupījumu.

Lai palielinātu klientiem pieejamo produktu klāstu, vienā stacijā tika uzstādīta *AD Blue* degvielas piedevas uzpildes iekārta, divās stacijās tika izbūvētas iebūvējamās saldētavas.

Veicot staciju rekonstrukciju vai atklājot jaunas stacijas, turpināta kustību sensoru izvietošana to palīgelpās un klientu labiercībās, ietaupot līdz 72% elektrības no iespējamā elektrības patēriņa konkrētajā telpā. Kopumā 2020. gadā kustību sensori uzstādīti astoņās VIRŠI stacijās.

Pēdējo gadu laikā izlietoto resursu apjomam bija tendence arvien palielināties, taču 2020. gads iezīmēja izmaiņas, un pārskata gada laikā kopējais izlietotais resursu apjoms saruka par 0,3%, sasniegto 9762,71 MWh.

Uzņēmumā izlietotie resursi 2013. – 2020. gads, MWh

Lai objektīvi spriestu par enerģijas lietderīgo pieaugumu, tas jāskata kontekstā ar vispārējiem Grupas biznesa attīstības rādītājiem — apgrozījumu, pārdoto degvielas apjomu, mazumtirdzniecības veikala apgrozījumu un uzņēmuma izaugsmi. Līdz šim energoefektivitātes līkne ir bijusi pozitīva — Grupas uzņēmumu

patērētais enerģijas apjoms ir proporcionāls ar tās izaugsmi. Ņemot vērā VIRŠI darbību ērtas iepirkšanās segmentā, nepārtraukto virzību uz attīstību, DUS tīkla paplašināšanu un jaunāko tendenču un inovāciju ieviešanu degvielas uzpildes stacijās, netiek prognozēts būtisks enerģijas patēriņa apjoma samazinājums.

Iepakojuma ietekmes uz vidi mazināšana

VIRŠI ir ērtas iepirkšanās mazā formāta veikalu tīkls, kur papildus degvielas produktiem pieejamas arī dažādas citas preces un pakalpojumi. Arī šajā segmentā ir dažādi vides jautājumi, tostarp Covid-19 pandēmijas radīto seku ietekme, kas ir būtiski mazumtirdzniecības nozarē. Viens no tiem ir vienreiz lietojamais iepakojums un iepakojums ēdiena līdzņemšanai.

Tirgojot ēdienu un dzērienu līdzņemšanai, esam iesaistīti vērtību ķēdē, kuras ideālā versija ir iepakojums, kas tiek ražots, tirgots, lietots, savākts, šķirts un pārstrādāts, atstājot minimālu ietekmi uz vidi. Labi apzināties, ka šis process vēl ir tālu no ideāla un daudziem posmiem tajā ir nepieciešama attīstība, tādēļ pastiprināti sekojam līdzi iepakojuma industrijas jaunumiem un piedāvātajiem risinājumiem un meklējam veidus, kā samazināt iepakojuma ietekmi uz vidi.

Vienreizlietojamās dzērienu krūzes, kurās klienti uzpilda VIRŠI stacijās pārdotos dzērienus, veido nozīmīgu daļu no kopējā vienreizlietojamā iepakojuma apjoma. Kafija ir plaši iecienīts produkts VIRŠI stacijās, tāpēc, lai mazinātu vienreizlietojamā

iekājuma nonākšanu vidē, 2019. gadā uzsākām komunikācijas kampaņu, aicinot klientus iegādāties kafiju ar savu līdzi paņemto krūzi, saņemot par to atlaidi.

Meklējot jaunus risinājumus, 2020. gadā tirdzniecībā sākām lietot *Huhtamaki "Future Smart"* dzērienu krūzes, kas ražotas no 100% atjaunīgajiem resursiem. Krūžu iekšējais slānis satur biopolietilēnu, kas pazīstams arī kā atjaunīgais polietilēns. To ražo no dažādām izejvielām, tostarp cukurniedrēm, cukurbietēm un kviešu graudiem. Savukārt papīram, kas izmantots krūžu ražošanā, ir *PEFC™* sertifikācija (*Programme for the Endorsement of Forest Certification*). Tā ir meža sertifikācijas sistēmu vērtēšanas programma — 1999. gadā dibināta starptautiska, nevalstiska, neatkarīga bezpeļņas organizācija. *PEFC* nodrošina garantētu mehānismu koksnes un papīra pircējiem, apliecinot, ka tie veicina ilgtspējīgu meža apsaimniekošanu. Vienlaicīgi jāatzīmē, ka atkritumu apsaimniekošanas sistēma šo materiālu pārstrādē vēl ir nepilnīga, tāpēc arī turpmāk aicināsim mūsu pircējus būt atbildīgiem resursu patēriņa ziņā, proti, izmantot savas krūzes dzērienu līdzņemšanai, lai tādējādi samazinātu atkritumu apjomu.

Ietekmes uz vidi vērtējums atbilstoši Nasdaq ESG ziņošanas vadlīnijām

E1. SEG emisijas

VIRŠI grupas pamata darbība ir saistīta ar nozarēm, kas, līdzīgi kā citur pasaulē, arī Latvijā veido būtisku SEG emisiju daļu (transports 28,6%, enerģētika 36,9%). To samazināšana ir būtisks priekšnoteikums klimata pārmaiņu radīto seku novēršanai. Tāpēc arī mums ir svarīgi vērtēt uzņēmuma oglekļa pēdas nospiedumu, lai redzētu galvenos emisiju avotus un apzinātos Grupas kopējo oglekļa pēdu.

2020. gadā Grupa veica savu pirmo SEG emisiju auditu, aprēķinot un analizējot gan tiešās, gan netiešās oglekļa emisijas visos trīs līmeņos (*Scope 1*, *Scope 2*, *Scope 3*). Grupas SEG emisiju pārskats veikts saskaņā ar ISO 14064-1:2018 prasībām un atbilstoši siltumnīcefekta gāzu protokola korporatīvajam uzskaites un ziņošanas standartam (*GHG Protocol Corporate Accounting and Reporting Standard*).

Ir būtiski piebilst, ka, aprēķinot *Scope 3* emisijas, tika iekļauti rādītāji, kas attiecas tikai uz aviāciju, atkritumu apsaimniekošanu un ūdens patēriņu. Citi emisiju parametri, piemēram, izmeši, kas iezīmē darbinieku mobilitāti vai ar piegādātāju ķēdi saistītās emisijas, netika aprēķinātas, jo pagaidām pietrūkst datu to pilnīgai analīzei.

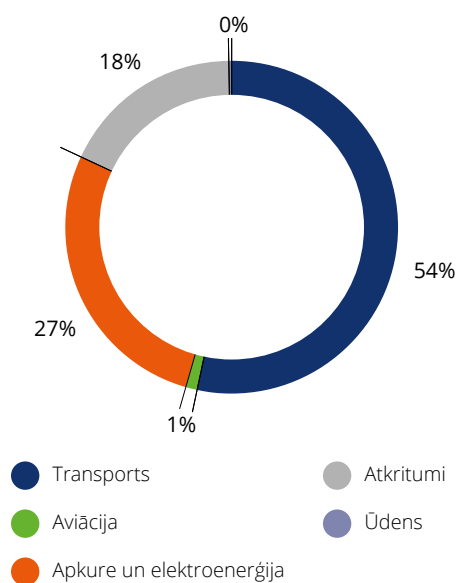
Analizējot pieejamos datus, kopējās Grupas SEG emisijas 2020. gadā bija 3031 tCO₂e. Tabulā apskatāms to sadalījums *Scope 1*, *Scope 2* un *Scope 3* līmeņos⁴:

Emisijas	Kopā (tCO ₂ e)	%
<i>Scope 1</i>	1 720	57%
<i>Scope 2</i>	710	23%
<i>Scope 3</i>	601	20%
KOPĀ	3 031	100%

Transports bija galvenais Grupas SEG emisiju avots, veidojot 54% no kopējām emisijām. Otrs nozīmīgākais avots bija siltuma un elektroenerģijas ražošana, veidojot 27% no kopējām emisijām 2020. gadā, un 84% no šīm emisijām ir saistītas tieši ar elektroenerģijas patēriņu. Savukārt trešais nozīmīgākais izmešu avots ir atkritumi, kas ir 18% no kopējā emisiju apjoma.

⁴ *Scope 1* attiecas uz tiešām emisijām no īpašumā esošiem vai kontrolētiem avotiem. *Scope 2* ietver netiešās emisijas, kas rodas no Grupas patērētās elektroenerģijas, tvaika, apkures un dzesēšanas ražošanas. *Scope 3* ietver visas citas netiešās emisijas, kas rodas uzņēmuma vērtību ķēdē.

VIRŠI 2020. gada SEG emisiju dalījums (t CO_{2e}, %)

Lai spētu novērtēt progresu ceļā uz SEG emisiju samazināšanu, Grupa arī turpmāk ik gadu mēris savu oglekļa pēdas nospiedumu, iezīmēs vai pārskatīs emisiju samazināšanas mērķus, kā arī ziņos par panākto progresu.

E2. SEG emisiju intensitāte

Emisiju intensitāte iezīmē, cik daudz oglekļa uzņēmumi emitē uz vienu darbības vienību. Lai vērtētu Grupas SEG emisiju intensitāti, par pamatu tika ņemti Grupas 2020. gada peļņas un kopējie oglekļa emisiju rādītāji, kas veidoja 0,72 kilogramus par katru nopelnīto eiro.

E3. Tiešais un netiešais enerģijas patēriņš (MWh)

Tiešo enerģijas patēriņu Grupas ietvaros veidoja transports (96%) jeb dīzeļdegvielas, benzīna, LPG un CNG patēriņš, kā arī apkures pašnodrošinājums (4%) no koksnes granulām un apkures degvielas, kopā sastādot 6296,72 MWh gadā. Savukārt gandrīz 97% no netiešās enerģijas patēriņa veidoja elektroenerģijas patēriņš DUS un biroja darbības nodrošināšanai. To papildināja arī dabasgāzes lietošana DUS ietvaros (2,2%) un centrālās siltumenerģijas patēriņš (0,8%), kopā sastādot 5180,8 MWh gadā.

Tiešais enerģijas patēriņš (MWh)		Netiešais enerģijas patēriņš (MWh)	
Transports	6 030.8	Elektrība	5 022.1
Apkure	266.0	Centrālā apkure	43.1
		Dabasgāze	115.6
Kopā:	6 296.8	Kopā:	5 180.8

E4. Enerģijas patēriņa intensitāte

Līdzīgi kā analizējot SEG emisiju intensitāti Grupas darbībā, arī vērtējot enerģijas patēriņu, par pamatu tika ņemti grupas 2020. gada peļņas un tiešā enerģijas patēriņa rādītāji. Vērtējot 2020. gadu, enerģijas intensitāte bija 0,003 MWh par katru nopelnīto eiro.

E5. Galvenie enerģijas avoti

VIRŠI grupa 2020. gadā izmantoja dažādus enerģijas veidus, no kuriem transports un elektrība ir būtiskākā daļa no patērētās enerģijas MWh. Pilns apkopojums par dažādiem enerģijas avotiem iezīmēts tabulās tālāk:

Transports		
	Litri/ Kilogrami	MWh
Dīzeļdegvielas patēriņš gadā, l	462 459	4 402
Benzīna patēriņš gadā, l	109 824	987
LPG patēriņš gadā, l	136	1
CNG patēriņš gadā, kg	66 247	641
		6 031

Apkures pašnodrošinājums		
	apjoms	MWh
Koksne (granulas) m ³	14	49
Apkures degviela litri	22 780	217
Centralizētās siltumenerģijas patēriņš, kWh	43 120	43
Dabasgāze DUS apkures vajadzībām	11 940	115,6
		425

Elektroenerģija	
	MWh
Elektroenerģijas patēriņš DUS	4 842
Elektroenerģijas patēriņš birojiem, Naftas bāzei un citiem objektiem	178
	5 022

E6. Ūdens patēriņš

Šis ir viens no rādītājiem, kas parāda patērētā, pārstrādātā un reģenerētā ūdens daudzumu. Tā izmantošanas padziļināta izpratne var veicināt efektīvu ūdens apsaimniekošanu.

2020. gadā Grupas kopējais silta un auksta ūdens patēriņš bija 18 954 m³. Lielākoties tas tiek izmantots VIRŠI staciju tīkla darbības nodrošināšanai.

E7. Vides politika un pārvaldība

2015. gadā VIRŠI ieviesa energopārvaldības sistēmu atbilstoši ISO 50001:2018 standarta prasībām, lai monitorētu, pētītu un meklētu jaunas metodes, kā uzlabot un pilnveidot enerģijas izmantošanas efektivitāti un energopārvaldes sistēmu. Ievērojot standarta principus, ir izstrādāta [energopārvaldības politika](#), kas pieejama Grupas mājas lapā sadaļā Dokumenti.

Izprotot klimata pārmaiņu un vides jautājumu aktualitāti, kā arī apzinoties, ka katra uzņēmuma darbība neizbēgami ietekmē apkārtējo vidi, AS Virši-A 2020. gadā nolēma ieviest arī vides pārvaldības sistēmu atbilstoši starptautiskā ISO 14000:2015 standarta prasībām. Grupas ietvaros tā būs pieejama 2021. gada rudenī, un līdz ar to tiks izstrādāta arī Grupas vides politika, lai nepārtraukti uzlabotu vides un energoefektivitātes sniegumu, pārvaldītu savu ietekmi uz apkārtējo vidi, taupītu dabas resursus, kontrolētu vides piesārņojumu, tiecoties to mazināt, kā arī izmantotu ilgtspējīgus un energoefektīvus, dabai draudzīgus produktus un risinājumus.

Tāpat VIRŠI nodrošina savu darbību atbilstoši Valsts vides dienesta C un B kategorijas atļaujai par piesārņojošas darbības veikšanu un tajās noteiktajām prasībām attiecībā uz vidi. C atļauja tiek izsniegta degvielas uzpildes stacijām ar degvielas daudzumu (lielākais kopējais degvielas daudzums, kas pārsūknēts pēdējo triju gadu laikā) līdz 2000 kubikmetru gadā, savukārt B atļauja par 2000 un vairāk kubikmetru gadā.

E8 / E9 / E10. Klimata jautājumu pārraudzība

Lai nodrošinātu Latvijas transporta sektora straujāku pāreju uz videi draudzīgu autoparku izveidi, īpaši kravas un sabiedriskā transporta segmentā, Grupa jau kopš 2019. gada mērķtiecīgi uzsākusi īstenot un izvērst alternatīvo enerģijas veidu piedāvājumu un pieejamās infrastruktūras tīklu.

Citas ar klimata jautājumiem saistītas tēmas 2020. gadā tika apspriestas Grupas tālākās izaugsmes stratēģijas kontekstā. Turpmāk vides un klimata jautājumus plānots iekļaut Grupas padomes un valdes dienaskārtībā, lai vērtētu to ietekmi un progresu vides sloga mazināšanai, kā arī plānotu nepieciešamās investīcijas izvirzīto mērķu sasniegšanai.

Šobrīd savos finanšu ziņojumos Grupa vēl neapņēma ieguldījumus vides un klimata jautājumos, tomēr nemitīgi tiek sekots līdzi investīcijām, lai pārvaldītu Grupas uz vidi ietekmi. Rīcībai klimata jautājumos 2020. gadā investēti 647 265 EUR, kuros ietilpa investīcijas CNG infrastruktūras izveidē, jaunas paaudzes apgaismojuma ieviešana renovētajās stacijās, kā arī CO₂ piesaiste, veicot koku stādīšanu Latvijas teritorijā vairāku hektāru platībā.

Sociālā atbildība (S)

VIRŠI mērķis ir ne tikai gūt panākumus uzņēmējdarbībā, bet arī radīt ilgtspējīgu un drošu darba vidi ikvienam mūsu darbiniekam, kā arī veicināt labklājību kopienām pilsētās un reģionos, kur darbojas Grupas uzņēmumi. Nozīmīga loma VIRŠI kultūrā un ikdienas procesos ir atvērta dialoga, cieņpilnu un godīgu attiecību veidošanai ar iekšējām un ārējām ietekmes pusēm — mūsu darbiniekiem, vietējo kopienu, nozari, sadarbības partneriem un piegādātājiem, kā arī pašvaldībām un valsts iestādēm.

VIRŠI dinamiskās izaugsmes un spēcīgo biznesa rezultātu pamatā ir mūsu darbinieku profesionālais, atbildīgais un rūpīgais darbs. Ieguldītais darbs, iekšējās kultūras stiprināšanas iniciatīvas, darbinieku lojalitāte un Grupas kopīgo mērķu un vērtību izpratne nodrošinājusi 2020. gada pārdošanas apjomu gan degvielas, gan veikala mazumtirdzniecības segmentā, kā arī VIRŠI rentabilitātes rādītāju sasniegšanu vēsturiski augstākajā līmenī. Mēs ticam, ka rūpes par darbiniekiem, regulāra komunikācija un darbinieku informēšana par Grupas plāniem, kā arī atgriezeniskās saites nodrošināšana kopsolī ar iekļaujošu vadības stilu ir pamats mūsu tālākai straujai izaugsmei turpmākajos gados.

Grupai turpinot strauji attīstīties, 2020. gada beigās tajā strādāja vidēji 581 darbinieks, kas bija par 6% vairāk nekā 2019. gadā. Augstu vērtējot darbinieku lomu Grupas uzņēmumu attīstībā, VIRŠI turpināja ieguldīt būtiskus līdzekļus darbinieku apmācībā, attīstībā, komandas darba veicināšanā un saliedēšanā, vadītāju kompetences celšanā un pārdošanas un klientu apkalpošanas prasmju attīstīšanai. VIRŠI turpināja izvērtēt iekšējos talantus un sekmēt to karjeras izaugsmi Grupas uzņēmumu ietvaros, piedāvājot piedalīties personāla atlases procesos uz izsludinātajām vakancēm, kā arī turpinot stiprināt un papildināt vadības komandu.

Savā darbā mēs vēlamies iesaistīt ikvienu talantu, kas var palīdzēt sasniegt Grupas mērķus. Mēs cenšamies veicināt ilgtspējīgu Grupas izaugsmi, pilnvērtīgu un produktīvu nodarbinātību un drošu darbu ikvienam mūsu darbiniekam. Ar pieaugošu darba apjomu mēs radām un nodrošinām darba vietas ne tikai Latvijas galvaspilsētā Rīgā, bet arī Latvijas reģionos, tādējādi sekmējot nodarbinātību reģionos. VIRŠI atbalsta Vispārējo cilvēktiesību deklarāciju un ir iekļāvis šos principus arī personāla politikā un Ētikas kodeksā, rūpējoties par godīgu un cienīgu darbu un darba vidi. Ikvienam mūsu darbiniekam ir nozīmīga loma drošas un patīkamas darba vides izveidē.

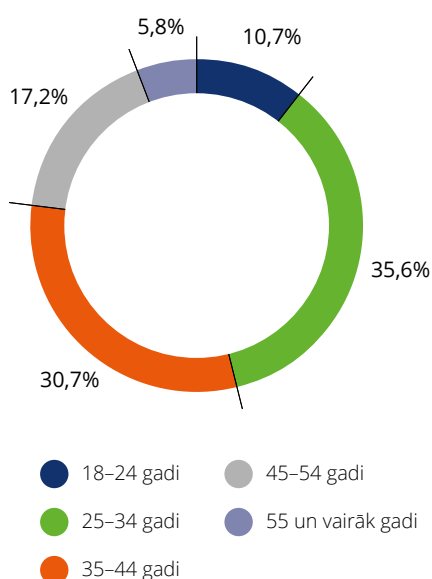
Iniciatīvas darbinieku iesaistei, izaugsmei un izglītībai

Darbinieku apmierinātības aptauja

VIRŠI regulāri praktizē visu Grupas uzņēmumu darbinieku apmierinātības aptaujas organizēšanu, vērtējot tādas jautājumus kā darbinieku informētība un izpratne par Grupas un tās darbinieku individuālajiem mērķiem, darba vidi un attiecībām kolektīvā, un sadarbību ar tiešo vadītāju. Tāpat VIRŠI regulāri vērtē darbinieku apmierinātību ar atalgojuma, prēmēšanas un piemaksu sistēmu, kā arī dažādiem motivēšanas pasākumiem un iniciatīvām. Viens no būtiskiem faktoriem saliedētas un uz rezultātu orientētas komandas veidošanai ir VIRŠI vērtību apzināšanās, cienišana un iedzīvināšana ikdienas darbā, tāpēc vērtību stiprināšanai regulāri tiek īstenoti iekšējās komunikācijas projekti, kuru centrālais elements ir darbinieki.

Kā redzams vecuma daudzveidības diagrammā, vairāk nekā puse Grupas uzņēmumu darbinieku ir vecāki par 35 gadiem un vairāk nekā 45% darbinieku ir jaunāki. Tas mums palīdz nodrošināt gan pieredzējušu profesionāļu pienesumu sekmīgai Grupas attīstībai, gan pieeju inovācijām.

Kāds ir jūsu vecums?

Viršu skola

VIRŠI pakalpojumu kvalitātes un zināšanu dzinējs pēdējos gados ir bijusi Latvijas Personāla vadīšanas asociācijas atzinību guvusi "Viršu skola" jeb apmācību kurss, kura laikā gan jaunie, gan esošie VIRŠI darbinieki apgūst nepieciešamās zināšanas, prasmes un labo praksi darbā ar klientiem. Ņemot vērā pandēmijas ietvaros noteiktos pulcēšanās ierobežojumus, 2020. gadā Grupa ieguldīja laiku un resursus attīstot "Viršu skolu" digitālā formātā, lai nodrošinātu darbinieku kvalitatīvu apmācību nepārtrauktību attāļajā režīmā.

Darbinieku motivācijas sistēma

Grupā ieviesti arī dažādi motivācijas celšanas rīki:

- **Sociālās garantijas** un papildu ieguvumi Grupas darbiniekiem ir darba sniegumam atbilstošs, konkurētspējīgs atalgojums, prēmijas, dāvanas īpašos notikumos un svētkos, atlaides pirkumiem mūsu stacijās, sporta kompensācijas, prēmijas par jaunu darbinieku piesaisti, ceļojumu apmaksu staciju darbiniekiem, sekmīgi izpildot izvirzītos mērķus, kā arī labāko darbinieku un labākās projektu komandas apbalvošana.
- **Rūpes par darbinieku veselību** un labklājību VIRŠI rūpējas par drošiem un labiem darba apstākļiem, nodrošina veselības apdrošināšanu, nelaimes gadījumu apdrošināšanu, kā arī veicina darbinieku veselīgu dzīvesveidu, piemēram, apmaksājot darbinieku dalību ikgadējā skrīšanas maratonā.
- **Izaugsmes iespējas un apmācības.** Ikvienu stacijas darbinieka ievadīšanu darbā palīdz īstenot ziņošs kolēģis — mentors. Gan jaunie, gan esošie darbinieki darbam nepieciešamās zināšanas smeljas apmācībās "Viršu skolā". Visiem darbiniekiem VIRŠI nodrošina profesionālās kvalifikācijas celšanas iespējas, tostarp dalību vietējos un starptautiskos nozares pasākumos.
- **Rūpes par ģimenēm.** Ikviens vecāks, kura bērns sāk skolas gaitas 1.-4. klasē, saņem brīvu dienu 1. septembrī. Pirmklasnieku vecāku bērni saņem dāvanu līdz ar bērna skolas gaitu uzsākšanu. VIRŠI sagādā dāvanas bērniem arī Ziemassvētkos. Tāpat darbinieki saņem dāvanu līdz ar bērna piedzimšanu.

Turpat **93%**

darbinieku uz aptaujas jautājumu "Vai esat apmierināts ar darbu VIRŠI?", snieguši apstiprinošu atbildi

93,6%

darbinieku apstiprina, ka ir informēti par Grupas 2021. gada izvirzītajiem mērķiem un **94,8%** apstiprina, ka tie ir viņiem saprotami.

89,9%

darbinieku ieteiktu VIRŠI kā darba devēju citiem.

85,9%

darbinieku zina un spēj nosaukt nosaukt, kādas ir VIRŠI vērtības.

Darbinieku privilēģiju karte

Ikvienam darbiniekam VIRŠI piešķir īpašu darbinieku privilēģiju karti, kas sniedz ievērojamas atlaides, iegādājoties un izmantojot Grupas produktus un pakalpojumus, piemēram, atlaidi ēdiena un dzērienu iegādei, automašīnas apkopes precēm un pakalpojumiem, atlaidi degvielas un māsaimniecības preču iegādei VIRŠI staciju mazumtirdzniecības veikalos visā Latvijas teritorijā.

Rīcību kalendārs

2020. gada sākumā, iesaistot visus Grupas darbiniekus, tika definēti uzvedības un rīcības principi, tādējādi iedzīvinot un integrējot Grupas vērtības darbinieku ikdienā savstarpējā saskarsmē un attieksmē vienam pret otru, kā arī darbā ar klientiem. Aktivitātes rezultātā tapa VIRŠI pirmais darbinieku kalendārs, kura izveidei veltītajā fotosesijā piedalījās vairāk nekā 160 darbinieku. Kalendāra vizuālā ideja — atspoguļot rīcības principus un komandas vienotību vizuāli pievilcīgā materiālā, kas pieejams gan administrācijas ēkā, gan ikvienā VIRŠI stacijā. Kalendāra veidošana iecerēta kā ikgadēja tradīcija.

Ideju banka

“Ideju banka” ir iekšējais Grupas komunikācijas rīks — ikviens darbinieks var iesniegt visdažādākās idejas Grupas procesu, produktu vai pakalpojumu uzlabošanai vai izteikt priekšlikumu jaunu iniciatīvu ieviešanai. Idejas reizi trīs mēnešos izvērtē VIRŠI vadība, ievieš tās prakse un apbalvo idejas autoru par izrādīto iniciatīvu.

VIRŠI TV

Lai nodrošinātu ikvienu darbinieku ar iespēju uzzināt par jaunākajām aktualitātēm Grupas uzņēmumos, pieņemtajiem lēmumiem, nākotnes iecerēm un kopīgiem sasniegumiem, kā arī risinot darbinieku darba vides atšķirības (administrācija, stacijas), radīts iekšējs informatīvs TV kanāls “VIRŠI TV”. Tas piedāvā informatīvu, izglītojošu un izklaidējošu saturu video formātā, kas sniedz iespēju sasniegt ikvienu darbinieku.

Iniciatīvas vietējo kopienu un valsts institūciju atbalstam

Atbalsts valsts palīdzības dienestiem Covid-19 uzliesmojuma laikā

Atbalstot Latvijas medicīnas jomas un citu valsts institūciju darbiniekus, 2020. gadā, Covid-19 uzliesmojuma laikā, VIRŠI no aprīļa līdz maijam Latvijas Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta, Valsts policijas, Valsts robežsardzes, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta darbiniekiem nodrošināja bezmaksas karstos dzērienus ikvienā VIRŠI stacijā. Kopumā valsts institūciju darbiniekiem izsniegti vairāki desmiti tūkstoši karsto dzērienu porciju.

Atbalsts valsts asinsdonoru centram

Covid-19 vīrusa lielā izplatība un izsludinātie ierobežojumi valstī ievērojami samazināja Latvijas asins donoru aktivitāti, tāpēc 2020. gada nogalē VIRŠI aizsāka ilgtermiņa sadarbību ar Valsts Asinsdonoru centru, lai veicinātu sabiedrības informētību par asins ziedošanas nepieciešamību un iespējām. Kopīgi izvērtot informatīvu kampaņu, uzsverot, ka viens donors spēj palīdzēt vismaz trīs cilvēkiem, VIRŠI palīdzēja Asinsdonoru centram sasniegt un uzrunāt donoru auditoriju.

Atbalsts sabiedrības veselības veicināšanas iniciatīvām

Kopš 2015. gada VIRŠI ir labdarības organizācijas “Taureņa efekts”, kam piešķirts sabiedriskā labuma organizācijas statuss,

ilggadējs atbalstītājs. VIRŠI gan informatīvi, gan praktiski atbalsta “Taureņa efekts” īstenotos sabiedrības veselības veicināšanas projektus, kas vērsti uz neauglības problēmu risināšanu Latvijas ģimenēs, kā arī veselības un sportisku aktivitāšu veicināšanu bērnu un jauniešu vidū Latvijas bērnumos. Visās VIRŠI stacijās izvietotas labdarības organizācijas ziedojumu kastītes, tādējādi veicinot organizācijas projektu redzamību un sabiedrības līdzdalību.

Atbalsts ģimenēm

Kopš 2017. gada VIRŠI ir Latvijas valsts atbalsta programmas atbalstītājs, kas vērsta uz ģimenēm, kurās aug trīs vai vairāk bērnu, kā arī pilngadīgas personas, kuras nav sasniegušas 24 gadu vecumu, un ģimenēm, kuras aprūpē bērnu ar invaliditāti vai pilngadīgu personu, kurai noteikta I vai II grupas invaliditāte. VIRŠI Latvijas Goda ģimenes apliecības “3+ Ģimenes karte” īpašniekiem sniedz iespēju izmantot īpašas priekšrocības un speciālus piedāvājumus izdevīgākai produktu un pakalpojumu iegādei visās VIRŠI stacijās Latvijas teritorijā.

Atbalsts Latvijas aizsardzības ministrijas iniciatīvai

VIRŠI, atbalstot Latvijas Aizsardzības ministriju, 2020. gadā kļuva par ministrijas informatīvās kampaņas vēstnesi. Kampaņas mērķis bija informēt sabiedrību par ministrijas izstrādātā bukleta “Kā rīkoties krīzes gadījumā” pieejamību un veicināt ikviena Latvijas iedzīvotāja praktiskās zināšanas par rīcību un

sagatavošanos jebkurām krīzes situācijām. Kampanjas ietvaros VIRŠI palīdzēja sekmēt sabiedrības informētību, izvietojot informāciju visos savos informatīvajos kanālos un degvielas uzpildes stacijās.

Atbalsts vietējiem uzņēmumiem

VIRŠI kā 100% Latvijas kapitāla uzņēmumu grupa atbalsta vietējos produktu ražotājus, savās degvielas uzpildes stacijās esošajos mazumtirdzniecības veikalos priekšroku dodot vietējas izcelsmes ražotāju precēm, tādējādi gan nodrošinot maksimāli svaigu un lokāli ražotu preci klientiem, gan samazinot piegādes ķēžu radīto ietekmi uz vidi un veicinot vietējo uzņēmumu un Latvijas ekonomikas izaugsmi. Veikalos katrā preču grupā pircējam tiek piedāvātas Latvijā ražotas preces, tāpat arī ikmēneša un ikgadējās pārdošanas akcijās priekš-

roka tiek dota vietējo ražotāju precēm. Uz vietas gatavotajos ēdienos sezonāli tiek iepirkti vietējie dārzeņi, tāpat lielākā daļa gaļas, veģetāro un vegāno produktu izejvielu tiek iepirktas no Latvijas ražotājiem.

Atbalsts Latvijas mūziķu kopienai

Covid-19 pandēmijas izplatība, ārkārtas stāvokļa ieviešana valstī un valdības noteiktie pulcēšanās un kultūras dzīves baudīšanas ierobežojumi ietekmēja arī Latvijas mūziķu iespējas sasniegt savu auditoriju un liedza Latvijas iedzīvotājiem baudīt klātienē koncertus un priekšnesumus. Solidarizējoties ar Latvijas mūziķu kopienu, VIRŠI pieņēma lēmumu pievienoties Latvijas Izpildītāju un producentu apvienības (LaIPA) aicinājumam visās savās stacijās atskaņot tikai Latvijas mākslinieku radīto mūziku.

Sociālās atbildības vērtējums atbilstoši Nasdaq ESG ziņošanas vadlīnijām

S1. Vadītāja atalgojuma rādītājs

2020. gadā VIRŠI valdes priekšsēdētāja kopējā atalgojuma attiecība pret pārējo pilna laika darbinieku vidējo atalgojumu bija 7,95:1.

S2. Darbinieku atalgojuma rādītāji

Būtisks rādītājs, kas liecina par dzimumu līdztiesību ieviešanu, ir sieviešu un vīriešu kopējā atalgojuma mediāna uzņēmumā.

Augstākās vadības līmenī vidējais sieviešu atalgojums ir par 1,08 reizēm lielāks nekā vīriešu atalgojums. Grupas uzņēmumu administrācijā strādājošās sievietes vidēji saņemtais atalgojums ir par 0,92 reizēm mazāks nekā vīriešu atalgojums. Atšķirību starp sieviešu un vīriešu vidējo atalgojumu veido amatu dažādība, ko darbinieki ieņem Grupas uzņēmumos.

Degvielas uzpildes staciju tīklā strādājošo vīriešu un sieviešu atalgojuma attiecība ir 1:1, proti, atalgojums darbiniekiem, kas ieņem viena līmeņa amatu pēc dzimuma neatšķiras.

S3. Darbaspēka rotācija

2020. gadā vairāk nekā puse darbinieku Grupas uzņēmumos strādāja vairāk nekā trīs gadus, 22,1% darbinieku strādā 3–4 gadus savukārt 35% darbinieku Grupas uzņēmumos strādā piecus un vairāk gadus.

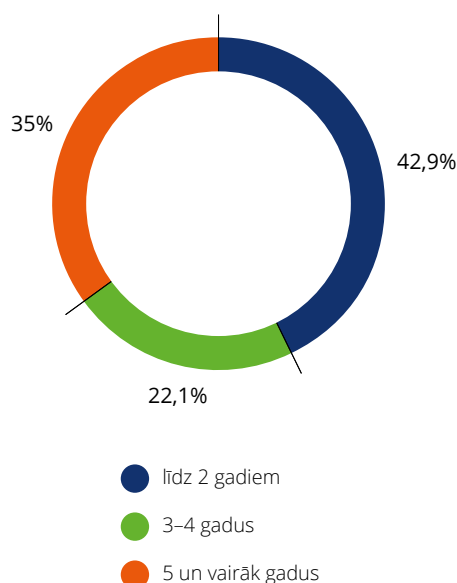
Grupas līmenī darbaspēka rotācija 2020. gadā bija 33,7%. Tā pamatā ir degvielas uzpildes staciju tīkla darbinieku mainība, kas veido 30,5%. Administrācijas darbinieku mainība ir 3,3%.

S4. Dzimumu daudzveidība

No visiem 2020. gadā administrācijā un Grupas uzņēmumos nodarbinātajiem darbiniekiem 53% bija sievietes, 47% — vīrieši, savukārt no visiem nodarbinātajiem degvielas uzpildes stacijās 89% bija sievietes un 11% bija vīrieši.

Augstākā līmeņa vadītāju vidū 66% darbinieku bija vīrieši, bet 34% darbinieku — sievietes. Vīriešu un sieviešu īpatsvars, kas ieņem sākuma vai zemākā līmeņa amata pozīcijas administrā-

Cik ilgi Jūs strādājat VIRŠI?

cijas vidū ir attiecīgi 38% un 62%, savukārt degvielas uzpildes staciju darbinieku vidū šā līmeņa amatu pozīcijas 2020. gadā ienēma 89% sieviešu un 11% vīriešu.

S5. Pagaidu darbinieku īpatsvars

2020. gadā VIRŠI algoja 14 nepilna darba laika darbiniekus, no kuriem 12 bija staciju darbinieki un divi — apkopēji.

S6. Nediskriminācijas princips

VIRŠI savā darbībā ievēro jebkāda veida diskriminācijas aizliegumu, kas noteikts Latvijas Republikā spēkā esošajos normatīvajos aktos, un savā nodarbinātības pieejā vadās pēc vienlīdzīgu iespēju un attieksmes principa pret visiem darbiniekiem. VIRŠI nediskriminēs cilvēkus, balstoties uz tādiem apsvērumiem kā personas dzimums, vecums, rase, ādas krāsa, invaliditāte, reliģiskā, politiskā vai cita pārliecība, nacionālā vai sociālā izcelsme, mantiskais vai ģimenes stāvoklis, seksuālā orientācija vai citiem apstākļiem un darbībām, kas ir prettiesiskas vai neatbilst vispārpieņemtiem ētikas un morāles principiem.

Tāpat VIRŠI ievēro darba tiesības regulējošajos normatīvajos aktos noteikto atšķirīgas attieksmes aizliegumu, gan dibinot darba tiesiskās attiecības, gan to laikā darbinieku karjeras plānošanā un atalgojuma noteikšanā. Visiem darbiniekiem nodrošinātas vienlīdzīgas un godīgas izredzes izmantot Grupas uzņēmumos pieejamās iespējas un labumus. VIRŠI ievēro darbinieku tiesības brīvi, bez jebkādas tiesas vai netiesas diskriminācijas apvienoties organizācijās un iestāties tajās.

S7. Traumatisms darbavietā

VIRŠI pārliecība ir, ka darbiniekiem ir tiesības uz drošu un veselīgu darba vidi. Drošība vienmēr ir mūsu galvenā prioritāte. VIRŠI mērķis ir nodrošināt, lai visi darbinieki darba dienas noslēgumā droši atgrieztos mājās. Darba vietās nav pieļaujami normatīvajos aktos noteikto darba drošības normu pārkāpumi. Drošas darba vides veidošana un rūpes par darbinieku drošību un veselību ir būtisks Grupas cilvēkresursu vadības fokuss. 2020. gadā nav noticis neviens nelaimes vai traumu gūšanas gadījums. Kopējais ievainoto un bojāgājušo skaits pret kopējo darbaspēku — 0.

S8. Veselības politika

VIRŠI rūpējas par darba drošības prasībām atbilstošas, drošas un mūsdienīgas darba vides un darba vietas aprīkojuma nodrošināšanu darbiniekiem, ievērojot visus Latvijas Republikā spēkā esošos likumus un normatīvus attiecībā uz darba drošības prasībām. Ikviens darbinieks, kurš uzsāk darba gaitas Grupas uzņēmumā, tiek iepazīstināts un ar parakstu apliecina, ka ir iepazinies ar iekšējās kārtības, kā arī darba drošības noteikumiem. Katru gadu VIRŠI veic ugunsdrošības apmācības saviem darbiniekiem. Rūpējas par darbinieku veselību — ikvienam Grupas darbiniekam ir pieejama veselības apdrošināšana.

S9. Bērnu nodarbinātība un piespiedu darbs

VIRŠI ievēro visus Latvijas Republikā spēkā esošajos normatīvajos aktos noteiktos ierobežojumus attiecībā uz bērnu nodarbinātību un nepraktizē piespiedu darbu.

S10. Cilvēktiesību ievērošana

Cilvēktiesību ievērošana ir VIRŠI pamatvērtību neatņemama sastāvdaļa. Grupa savā darbībā respektē Latvijas Republikas Satversmē, Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijā, Eiropas Sociālajā hartā un citos Latvijas Republikā spēkā esošajos normatīvajos aktos nostiprinātās cilvēka pamattiesības, nodrošina, lai Grupas uzņēmumi nebūtu iesaistīti nekādos cilvēktiesību pārkāpumos, un garantē, ka VIRŠI nav iesaistīties un neiesaistīsies cilvēktiesību pārkāpumos.

2020. gadā nav konstatēts neviens ar darbinieku tiesību pārkāpumiem vai konfliktiem darbā saistīts gadījums. Darbinieki ir informēti par aicinājumu vērsties pie sava tiešā vadītāja, ja saskaras ar cilvēktiesību pārkāpumiem.

Personas, kas pamanījušas nelikumīgas darbības, var celt trauksmi, izmantojot Grupas izveidoto iekšējo trauksmes celšanas mehānismu. Tas palīdz samazināt reputācijas, drošības un cita veida riskus, kas saistīti ar Grupas uzņēmumos konstatētām nelikumīgām darbībām.

Korporatīvā pārvaldība (G)

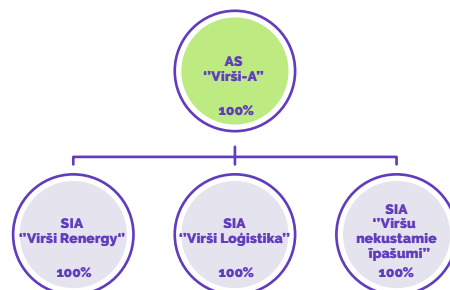
Mēs apzināmies, ka laba korporatīvā pārvaldība palielina uzņēmuma vērtību un rada labvēlīgu vidi uzņēmuma izaugsmei ilgtermiņā, tādēļ mēs veicinām efektīvas un pārredzamas korporatīvās pārvaldības ieviešanu. Mūsu mērķis ir nodrošināt labas korporatīvās pārvaldības principu ieviešanu, kas veicina Grupas darbības ilgtspēju, mūsdienīgu un efektīvu vadību un resursu racionālu un ekonomiski pamatotu izmantošanu.

Grupa ir izstrādājusi Korporatīvās pārvaldības kodeksu, kas jāievēro visos tās pārvaldības līmeņos, tādējādi veidojot sekmīgu un līdzsvarotu savstarpējo attiecību sistēmu. Konkrētu korporatīvās pārvaldes principu izpaušme detalizēti ir ietverta Grupas uzņēmumu politikās, nolikumos un citos iekšējos normatīvajos aktos. Mēs ticam, ka korporatīvā pārvaldība ir dzīva un mainīga sistēma, kas nepastāv ārpus ikdienas darba vides, tādēļ lielu uzmanību pievēršam darbinieku iesaistei, informētībai un izpratnei par korporatīvās pārvaldības principu iedzīvināšanu ikdienas darbā.

Grupas struktūra

Šobrīd Grupā ietilpst četri uzņēmumi. AS "VIRŠI-A" kā mātes uzņēmums pārvalda trīs meitas uzņēmumus, kuru darbība ir cieši saistīta ar mātes uzņēmuma pamatdarbību. SIA "Viršu nekustamie īpašumi" pārvalda nekustamos īpašumus, SIA "VIRŠI loģistika" (iepriekš SIA "AKA") nodrošina degvielas piegādes, savukārt SIA "VIRŠI Renergy" tirgo dabasgāzi un no 2021. gada jūnija arī elektrību.

2020. gada rudenī veiktas būtiskas izmaiņas AS "VIRŠI-A" un tā saistīto uzņēmumu struktūrā, rezultātā tika izveidota Grupa. Reorganizācijas procesā AS "VIRŠI-A" pamatkapitālā tika ieguldītas SIA "Viršu nekustamie īpašumi" un SIA "VIRŠI loģistika" kapitāldaļas. Papildus tam tika nodibināts jauns meitas uzņēmums SIA "VIRŠI Renergy". Jaunā struktūra nodrošina efektīvu Grupas korporatīvās pārvaldības standartu un risku vadību.

Grupas korporatīvās pārvaldības vērtējums atbilstoši Nasdaq ESG ziņošanas vadlīnijām

Grupas pārvaldes institucionālo sistēmu veido akcionāri, padome un valde. Akcionāri ir Grupas īpašnieki, kuru kompetencē ir pieņemt lēmumus, kas saistīti ar visbūtiskākajiem Grupas darbības un pastāvēšanas jautājumiem. Padome ir Grupas pārraudzības institūcija, kas pārstāv akcionāru intereses un uzrauga valdes darbību. Grupas izpildinstitūcija ir valde, kura vada Grupas ikdienas komercdarbību. Grupas statūti nosaka vairākus jautājumus, kuru izlemšanai valdei ir jāsaņem padomes piekrišana, tādējādi nodrošinot, ka vissvarīgāko jautājumu izlemšanā iesaistās arī padome kā uzraudzības un padomdevēja institūcija.

G1. Valdes sastāvs

Valde darbojas atbilstoši apstiprinātajam valdes nolikumam. Valdes pienākums ir Grupas stratēģiskā vadība, atbildība par izvirzīto stratēģisko un taktisko mērķu realizēšanu un to sasniegšanas rezultātiem. Valde atbild par visu saistošo normatīvo aktu ievērošanu, Grupas risku pārvaldību un finanšu rezultātiem.

Atbilstoši Korporatīvās pārvaldības kodeksam valdes locekļu kandidāti tiek nominēti, balstoties uz profesionalitātes un kompetences kritērijiem. Par valdes locekļiem var ievēlēt personas, kuru darba pieredze, izglītība, kvalifikācija un reputācija nodrošina valdes locekļa pienākumu profesionālu izpildi Grupas labākajās interesēs. Grupa ievēro dzimumu līdztiesības principu attiecībā uz kvalificētu personu iecelšanu vadošos amatos Grupas uzņēmumos.

Valdes locekļi

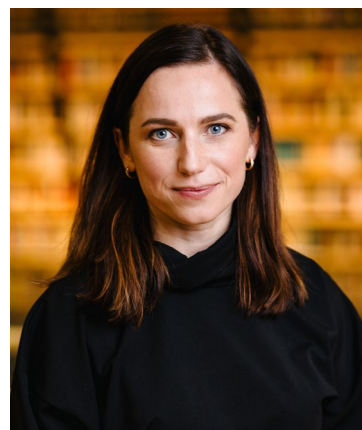
JĀNIS VĪBA,
valdes priekšsēdētājs

Jānis Vība VIRŠI vadības komandai pievienojās 2017. gadā kā valdes loceklis un izpilddirektors. Jānim ir augstākā izglītība ekonomikā un biznesa vadībā, kas iegūta Rīgas Ekonomikas augstskola (SSE Rīga). Pirms pievienošanās VIRŠI Jānis vairāk nekā 15 gadus uzkrājis pieredzi biznesa un finanšu vadībā. 2021. gada aprīlī Jānis Vība tika apstiprināts valdes priekšsēdētāja amatā. Jāņa atbildības lokā ir Grupas attīstības stratēģijas izstrāde un īstenošana, attīstības projekti, investīcijas un darbinieki.

LINDA PRŪSE,
valdes locekle un
mazumtirdzniecības
daļas vadītāja

Lindai Prūsei ir augstākā izglītība sporta pedagoģijā Latvijas Sporta pedagoģijas akadēmijā. Viņas darba pieredzē ir 25 gadi vadošajos amatos trīs degvielas nozares uzņēmumos. VIRŠI viņa strādā kopš 2014. gada, turklāt no 2019. gada rūpējas par Grupas mazumtirdzniecības tīkla veikalu attīstības stratēģiju un efektīvas darbības nodrošināšanu, mazumtirdzniecības komandas vadīšanu, motivēšanu un darba organizēšanu.

VITA ČIRJEVSKA,
valdes locekle un
finanšu direktore

Vitai Čirjevskai ir vairāk nekā desmit gadu pieredze finanšu nozarē un augstākā izglītība ekonomikā un biznesa vadībā, kas iegūta Rīgas Ekonomikas augstskola (SSE Rīga). VIRŠI vadības komandai viņa pievienojās 2019. gadā kā finanšu direktore, atbildot par finanšu jomas pārraudzību, plānošanu, kontroli un uzskaiti.

G2. Padomes neatkarība

Padomes locekļi

Atbilstoši normatīvo aktu prasībām un labai korporatīvās pārvaldības praksei Grupas valdes un padomes funkcijas ir nodalītas. Padome darbojas atbilstoši apstiprinātajam Padomes nolikumam. Neviena no padomes locekļiem neieņem aktīvu amata pozīciju Grupas uzņēmumos.

Grupas Korporatīvās pārvaldības kodekss nosaka kārtību, kādā tiek atlasīti un iecelti padomes locekļi. Padomes locekļu ievēlēšanas un iecelšanas procesā akcionāriem jācenšas nodrošināt

padomes locekļu kandidātu dzimumu un pieredzes daudzveidību, lai veicinātu vispusīgas diskusijas un rūpīgi izvērtētu lēmumu pieņemšanu.

Lai padomes lēmumi tiktu pieņemti objektīvi un profesionāli, padomē darbojas viens vai vairāki neatkarīgi padomes locekļi, kas atbilst Korporatīvās pārvaldības kodeksā noteiktajiem kritērijiem. Šobrīd padomē ir viens neatkarīgais padomes loceklis.

Vārds, Uzvārds	Funkcija	Laika periods	Iesaiste Grupas uzņēmumu ikdienas vadībā ⁵
Jānis Riekstiņš	Padomes priekšsēdētājs	No 13.04.2021	Nē
Jānis Rušmanis	Padomes priekšsēdētāja vietnieks	No 13.04.2021	Nē
Ilgvars Zuzulis	Padomes loceklis	No 13.04.2021	Nē
Andris Priedītis	Padomes loceklis	No 13.04.2021	Nē
Ivars Blumbergs	Padomes loceklis	No 13.04.2021	Nē
Silva Skudra	Padomes locekle	No 13.04.2021	Nē
Madara Volksoņe	Padomes priekšsēdētāja	Līdz 13.04.2021	Nē
Ausma Rušmane	Padomes priekšsēdētāja vietniece	Līdz 13.04.2021	Nē

G3. Vadības atalgojuma saistība ar nefinanšu mērķu sasniegšanu

Šobrīd Grupā nav izstrādāta īpaša finanšu motivācijas sistēma darbiniekiem, valdei un padomes locekļiem ilgtermiņa vides, sociālās un korporatīvās stratēģijas īstenošanai, taču šie aspekti tiek ņemti vērā ikdienas darbā un darbinieku vērtēšanā. Valdei izvirzītajos mērķos ir arī tādi rādītāji, kas paredz vides, sociālās atbildības un labas korporatīvās pārvaldības principu ieviešanu un pilnveidošanu. Iekšējās komunikācijas rīks "Ideju banka" paredz arī tādu ideju iesniegšanu, kas sekmē Grupas ilgtspējīgu attīstību. Labākās idejas tiek ieviestas, un to autori saņem prēmijas.

G4. Darba koplīgums un arodbiedrība

Grupas uzņēmumu darbinieki nav apvienojušies arodbiedrībā, taču Grupas vadības komanda ir atvērta un atbalstoša šādām darbinieku tiesībām. Darbinieki var brīvi pievienoties izvēlētajām arodbiedrībām, savukārt Grupa ikdienā nodrošina, lai darbs ikvienā Grupas atbilstu mūsdienīgas darba vides prasībām un noteikumiem, būtu fiziski drošs un emocionāli patīkams, veicinot darbinieku motivāciju un darba produktivitāti.

⁵ Iesaiste Grupas vadībā šī ESG ziņojuma publicēšanas laikā.

G5. Piegādātāju novērtējums

Atbildīga rīcība attiecībā pret uzņēmuma darbiniekiem, klientiem, piegādātājiem, sadarbības partneriem un vietējo kopienu ir pašsaprotama Grupas vērtība. Šādu atbildību gaidām arī no saviem piegādātājiem un sadarbības partneriem, ar kuriem kopā īstenojam ikvienu sadarbības projektu. Grupa ir ieviesusi noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas iekšējās kontroles sistēmu, kas paredz kritērijus darījumu un sadarbības partneru identificēšanai, izpētei un izvērtēšanai, lai preventīvi atpazītu neparastu vai aizdomīgu darījumu pazīmes, kā arī noteikusi procedūras rīcībai šādu pazīmju konstatēšanas gadījumā. Papildus tam ir apstiprināta Grupas sadarbības partneru kredītēšanas politika, kas nosaka detalizētu kārtību, kādā Grupa izvērtē esošā vai potenciālā sadarbības partnera kredītpēju, lai mazinātu savus kredītriskus.

G6. Ētika un pretkorupcijas nostāja

Grupā ir izstrādāts un ieviests darbinieku Ētikas kodekss, kas definē ētiskas un neētiskas darbības, definē darba un uzvedības kultūras pamatprincipus, kā arī stiprina profesionālo ētiku darbinieku saskarsmē ar Grupas vadību, savstarpēji, darbā ar Grupas klientiem, sadarbības partneriem un ikvienu ieinteresēto

sēto pusi. Ikviens Grupas darbinieks, uzsākot darba attiecības, apņemas ievērot [Ētikas kodeksu](#).

Grupā ir izstrādāta un apstiprināta pretkorupcijas un interešu konflikta novēršanas politika, kurā ir ietverts krāpniecības, personīgā labuma gūšanas un korupcijas aizliegums, kā arī definēts interešu konflikts un noteiktas prasības darbinieku rīcībai šādu darbību atklāšanas gadījumā. VIRŠI savā darbā ievēro nulles tolerances politiku attiecībā pret korupciju un citām nelikumīgām darbībām.

G7. Privātuma politika

Grupā rūpīgi seko privātpersonu datu aizsardzību regulējošo tiesību aktu ievērošanai, pievēršot uzmanību datu aizsardzībai un drošībai, tostarp darbinieku izglītošanai ikdienas darbā. Grupā ir ieviesta Vispārīgajai datu aizsardzības regulai atbilstoša personas datu aizsardzības sistēma. Šo sistēmu veido personas datu apstrādes politikas, iekšējās procedūras un kārtības, kuru izpildi un aktualizēšanu nodrošina personas datu aizsardzības speciālists.

G8. ESG progresa ziņošana

Šis ir pirmais Grupas nefinanšu ziņojums par vides, sociālās atbildības un korporatīvās pārvaldības principu īstenošanu, kas tapis saskaņā ar *Nasdaq ESG ziņošanas vadlīnijām*, kas savukārt paredzēts Ziemeļvalstu un Baltijas valstu tirgiem. Turpmāk ESG ziņojums būs neatņemama Grupas darbības vērtēšanas sastāvdaļa.

G9. Informācijas atklātuma politika un prakse

VIRŠI finanšu un nefinanšu darbības rezultātu atklātība nodrošināta, publicējot dažādu finanšu un nefinanšu informāciju Grupas mājas lapā. Reizi gadā ar neatkarīga revidenta atzinumu tiek publicēts gada finanšu pārskats. Sākot ar 2020. gadu VIRŠI apņemas ik gadu publicēt nefinanšu jeb ESG ziņojumu atbilstoši Nasdaq ESG ziņošanas vadlīnijām vai jebkurām citām saistošām vadlīnijām, ja tādas tiks pieņemtas, kā arī jebkuru citu ziņojumu atbilstoši Latvijas likumdošanas un regulējošo institūciju prasībām.

G10. Informācijas ārējā apstiprināšana

Šajā ESG ziņojumā iekļauto informāciju nav apstiprinājis neatkarīgs revidents, taču SEG izmešu mērījumu veica kompānijas piesaistīts ārējs konsultants SIA "Not Hot Environmental solutions". Nākotnē VIRŠI centīsies īstenot neatkarīgu ekspertu apstiprināšanu citās ESG jomās.

Kontaktinformācija:
VIRŠI mājaslapa: www.virsi.lv

AS "VIRŠI-A"

Juridiskā adrese: Kalna iela 17, Aizkraukle, Aizkraukles pagasts, Aizkraukles novads, LV-5101

Rīgas biroja adrese: Bieķensalas iela 21, korpuss B-302, Rīga, LV-1004

Tālr: +371 651 336 77

E-pasts: birojs@virsi.lv